

Het Country of Return Information Project functioneert als een netwerk van NGO's voor het verzamelen en de overdracht van specifieke informatie over mogelijkheden tot reïntegratie voor potentiële terugkeerders en hun begeleiders.

Voor *alle* vragen over reïntegratiemogelijkheden waarop u geen antwoord vindt in deze country sheet, kunt u terecht bij de helpdesk "Country of Return Information and Vulnerable Groups".

E-mail: helpdesk@cri-project.eu

LANDENFICHE KAMEROEN

**November
2008**

Het Country of Return Information Project and Vulnerable Groups loopt tot juni 2009 en wordt gesubsidieerd door de Europese Gemeenschap.

De Europese Commissie is niet verantwoordelijk voor het gebruik van deze informatie. Enkel de auteur is verantwoordelijk voor de inhoud.

fedasil
FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR
DE OPVANG VAN ASIELZOEKERS

DISCLAIMER (VRIJWARINGSCLAUSULE)

Deze Country Sheet is enkel voor internationale doeleinden bestemd en er kunnen geen rechten afgeleid worden uit de inhoud ervan. De CRI-partners zullen hun uiterste best doen om accurate, betrouwbare, op feiten gebaseerde, transparante en up-to-date informatie te geven, maar garanderen niet de nauwkeurigheid of volledigheid ervan. De CRI-partners aanvaarden dan ook geen verantwoordelijkheid voor de informatie in deze Country Sheet en zijn niet aansprakelijk voor welke schade ook die zou voortvloeien uit het gebruik van de informatie in deze Country Sheet. De informatie in deze Country Sheet werd bekomen in samenwerking met lokale partners. Deze Country Sheet bevat links naar websites die opgezet en onderhouden worden door andere organisaties. Het CRI-project is niet verantwoordelijk voor de inhoud van deze websites. De CRI-partners zijn de partners die volledig deelnemen aan het CRI-project: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Asociación Comisión Católica Española de Migración, Caritas International Belgium, Consiglio Italiano Per I Rifugiati, Coordination et Initiatives pour les Réfugiés et Étrangers en Dansk Flygtningehjælp. Verdere informatie kan worden bekomen op info@cri-project.eu

Het Country Sheet **Kameroen** is een product van het CRI project.

CRI-country sheets worden hoofdzakelijk opgesteld op basis van algemeen verkrijgbare informatie, aangevuld met gegevens die verzameld zijn door lokale partners in de specifieke landen, en zullen periodiek geüpdated worden.

Onze lokale partners in **Kameroen** zijn:

- CRAT: een niet-gouvernementele organisatie met zetel in Yaoundé. Zij verleent hulp- en katalyserende diensten, zoals begeleiding voor IDP's, gezondheids- en verzorgingsbegeleiding, en psychosociale interventies bij kwetsbare groepen zoals vluchtelingen, gevangenen en slachtoffers van foltering
- HAFI: een niet-gouvernementele organisatie met zetel in Yaoundé. Zij zet zich in voor de verdediging van de rechten van vrouwen en kinderen.

VOORWOORD

De Italiaanse Raad voor Vluchtelingen - in samenwerking met het Centre for the Rehabilitation and Abolition of Torture (CRAT) en Hope for African Family Initiative (HAFI) - heeft relevante informatie verzameld over de Republiek Kameroen.

Een eerste fact-finding missie vond plaats in Yaoundé - van 22 augustus tot 3 september 2008

- Een tweede missie vond plaats in de stad Douala, van 22 tot 27 september 2008.

Het onderzoek werd uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst over verschillende onderwerpen zoals vrouwen, kinderen, bejaarden en mensen met een handicap.

De interviews werden over het algemeen gedaan met deskundigen, regeringsambtenaren, medische en religieuze groepen, NGOs en privé instellingen.

Sommige geraadpleegde bronnen hebben enkel meegewerkt op voorwaarde van anonimiteit. In deze gevallen is er geprobeerd de gegeven informatie na te trekken op waarheid.

HOOFDSTUK 1: Terugkeerders met bijzondere behoeften.....	6
1.1 Vrouwen.....	6
1.1.1 Bijzondere risico's voor vrouwen	6
1.1.2 Bijzondere vormen van steun beschikbaar voor vrouwen in een kwetsbare situatie.....	8
1.1.2.1 Ongehuwde vrouwen (zonder kinderen).....	8
1.1.2.2 Weduwen (zonder kinderen).....	8
1.1.2.3 Vrouwelijke gezinshoofden met wettige kinderen.....	8
1.1.2.4 Vrouwelijke gezinshoofden met onwettige kinderen.....	8
1.1.3 Internationale/Caritatieve Organisaties of NGO's met bijzondere programma's voor kwetsbare vrouwen	11
1.2 Mannen.....	14
1.2.1 Bijzondere risico's voor mannen	14
1.2.2.Legerdienst.....	14
1.2.3 Wettelijke verordening en praktijk	14
1.3 Kinderen.....	15
1.3.1 Kinderen in 't algemeen.....	15
1.3.1.1 Bijzondere risico's voor kinderen	15
1.3.1.2 Kleuterschool en scholing	17
1.3.1.3 Bijzondere vormen van steun voor gezinnen met kinderen.....	18
1.3.2 Alleenstaande kinderen	19
1.3.3 Wezen.....	19
1.3.3.1 Staatsverantwoordelijkheid bij de zorg voor wezen, wettelijke regeling	19
1.3.3.2 Werkelijke toegang tot zorg voor wezen en weeshuizen voor terugkerende kinderen	20
1.3.3.3 Internationale/Caritatieve Organisaties of NGO's voor kwetsbare kinderen	25
1.4 Bejaarden	27
1.4.1 Pensioensysteem; kan men leven van een gemiddeld pensioen?.....	28
1.4.2 In aanmerking komen voor een pensioen of andere uitkeringen	28
1.4.3 In overweging nemen van het aantal jaren doorgebracht in het buitenland voor de berekening van het pensioen	31
1.4.4 Beschikbare huisvesting en zorg voor bejaarden.....	31
1.4.5 Caritatieve en Zorgorganisaties/NGO's die ouderlingen bijstaan	33
1.5 Mensen met een fysieke handicap	35
1.5.1 Gespecialiseerde instellingen en staatsverantwoordelijkheid.....	35
1.5.2 Werkelijke toegang tot gespecialiseerde instellingen en zorg voor terugkeerders	35
1.5.3 Charity and care organisations/NGOs.....	39
1.6 Personen met mentale handicap of aandoening	40
1.6.1 Gepecialiseerde instellingen en staatsverantwoordelijkheid.....	40
1.6.2 Werkelijke toegang tot gespecialiseerde instellingen en zorg voor terugkeerders	41
1.6.3 Caritatieve en zorginstellingen.....	45
Bijlage A: Lijst van gecontacteerde personen.....	46
Bijlage B: Lijst van Afkortingen en Acroniemen	48

INLEIDING

De Grondwet van de Republiek Kameroen waarborgt de bescherming van de inlandse bevolkingsgroepen en minderheden en beoogt een samenleving te reguleren die vrij is van discriminatie. Er bestaan een paar gespecialiseerde centra of instellingen voor kwetsbare groepen in Kameroen die verspreid zijn over het nationaal grondgebied.

Naast Staatsinitiatieven, werken een aantal NGO's, Kerken en Verenigingen ook voor kwetsbare personen door wezenhuizen en gespecialiseerde centra op te zetten. Al deze instellingen werken in overeenstemming met de van kracht zijnde wetten en regelingen onder de supervisie van het Ministerie van Sociale Zaken (MINAS)¹. Deze instellingen zijn gerechtigd op staatssubsidies maar enkel een minderheid heeft er toegang toe, omdat de voorwaarden om er voor in aanmerking te komen streng zijn en de procedure lang duurt.

Op grond van verschillende wetten zijn kwetsbare personen gerechtigd tot bepaalde voordelen zoals bijvoorbeeld gratis gezondheidszorg, en vrijstelling van schoolgeld. Nochtans zijn zij dikwijls uitgesloten van deze voordelen wegens de moeilijke toegang tot kwaliteitsdiensten. Het systeem van maatschappelijke dienstverlening werkt traag, wat eveneens te wijten is aan het feit dat deze groepen over het algemeen lijden aan een vorm van sociale uitsluiting.

In zijn boek over politieke filosofie getiteld "Communal Liberalism" gepubliceerd in 1987, verklaarde Paul BIYA dat

"Indien de moderne Kameroense samenleving die zich begint te ontwikkelen niet gevoed wordt door haar vele en verrijkende traditionele waarden, zou deze een reus op lemen voeten zijn. Eén van deze fundamentele waarden is de communautaire geest, hier voorgesteld als de plicht tot solidariteit".

Alhoewel de regering van Kameroen nog steeds actief is op het gebied van Nationale Solidariteit, zijn er aanwijzingen dat er in hoofde van de Kameroenezen een verschuiving aan het plaatsgrijpen is van een geest van nationale solidariteit naar individualisme, zoals dit weerspiegeld is in de ineenstorting van gezinsstructuren en maatschappelijke processen, de verslechtering van relaties tussen mannen en vrouwen, en de desintegratie van de noodzakelijke steunstructuren. Terwijl traditionele structuren of processen nog steeds vertrouwd en aantrekkelijk zijn, zijn deze nochtans niet meer geheel functioneel, gezien de verschuivende waarden van de Kameroense samenleving. Tegelijk hebben belangrijke economische veranderingen de migratie van mannen veroorzaakt, zodat het aantal ongetrouwde moeders en vrouwen die alleen instaan voor hun gezin gestegen is, wat geleid heeft tot een waaier van potentieel met elkaar in strijd zijnde nieuwe regels en praktijken met als gevolg bijvoorbeeld een stijgend aantal straatkinderen, achtergelaten bejaarden, enz.

¹ Decreet # 77 - dat de voorwaarden voor oprichting en werking van niet-politieke private sociale structuren bepaalt, 7 december, 1977, hoofdstuk 4, afdelingen 1 en 2

HOOFDSTUK 1: Terugkeerders met bijzondere behoeften

1.1 Vrouwen

1.1.1 Bijzondere risico's voor vrouwen

Verschillende vormen van geweld:²

- **Huiselijk geweld** - Vrouwenmishandeling is niet verboden door de wet. Nochtans mag een vrouw klacht neerleggen op grond van de bepaling over geweld in het Kameroens strafwetboek, wat nochtans moeilijk is omdat de traditionele waarden over het algemeen de man het recht toekent disciplinair op te treden tegen zijn echtgenote en de regering de wet niet daadwerkelijk toepast in gevallen van geweldpleging tegen echtgenotes.

Echtelijk geweld is geen wettige grond tot echtscheiding. In gevallen van seksueel geweld neemt dikwijls de familie van het slachtoffer of de dorpsgemeenschap het recht in eigen handen en verwoest de eigendom van de dader of slaat hem in elkaar.

- **Seksueel geweld** - Het komt veel voor in gevangenissen, door gevangenis personeel en soms door gevangenen die zich bevinden in een situatie van promiscuïteit.

- **Verkrachting** - alhoewel strafbaar bij wet, 'eenieder die een vrouw beneden of boven de leeftijd van puberteit dwingt om seks met hem te hebben ...'³ maken de slachtoffers de verkrachting nochtans niet openbaar om maatschappelijke stigmatisatie te vermijden. Echte verkrachting wordt niet als een misdrijf erkend onder het gewoonterecht omdat wanneer een vrouw huwt, zij toestemt om telkens wanneer haar echtgenoot dit wil, geslachtsgemeenschap te hebben met hem. Dit is een geval van onverenigbaarheid van de geschreven wet met de lokale gewoonten.

- **HIV/AIDS** - volgens de SWAA (Society for Women and AIDS in Africa) Cameroon, zijn vrouwen de slachtoffers van ontrouw, seksueel geweld, verkrachting, gebrek aan respect, financiële armoede, prostitutie, en echtscheiding, wat hun kwetsbaar maakt voor HIV/AIDS en seksueel overdraagbare ziekten⁴

HIV/AIDS in Kameroen⁵

Bevolking, 2007	18,100,000
Mensen met HIV/AIDS, 2005	510,000
Vrouwen (15+ jaar) met HIV/AIDS 2005	290,000
Kinderen met HIV/AIDS, 2005	43,000
Volwassenen HIV (%), 2005	5.4
Nieuwe HIV infecties, 2005	nd
AIDS overlijdens, 2005	46,000

²CRAT Interview met Paschaline Fonyuy Tar, Executive Secretary CAWOLED. Douala, Sept. 2008

³Kameroens Strafwetboek, afdeling 296

⁴HAFI interview met Society for Women and AIDS in Africa Cameroon, Yaounde

⁵Population Reference Bureau and [USAID 2006 and update 2007](http://www.prb.org/Publications/Datasheets/2007/2007WorldPopulationDataSheet.aspx) [Accessed 24 October 2008]

nd = No data	
--------------	--

Schattingen door UNAIDS/WHO tonen aan dat HIV/AIDS voornamelijk voorkomt bij de bevolking tussen 15 en 45 jaar oud wat 5.1% vertegenwoordigt met 543,294 geïnfecteerde personen.⁶

Enkele nuttige contacten:

Dr. Maurice Fezeu

Permanent Secretary, NACC

Ministry of Public Health

Tel: (237) 22 22 57 57

Fax : (237) 22 23 34 39

mauricefe@yahoo.fr

Dr. Etienne Nnomzo'o

Assistant Permanent Secretary, NACC

nnomzoo@yahoo.fr

Verwerpelijke verplichte culturele praktijken:⁷

- **Weduwenpraktijken** - Kameroen heeft meer dan 250 ethnische groepen en een overvloed aan gewoonterecht zoals de verschrikkelijke rite in verband met weduwschap. Weduwen in verschillende delen van het land moeten na de dood van hun echtgenoot verschillende behandelingen ondergaan, waarvan sommige afschuwelijk zijn. Volgens de aanhangers dienen deze rituelen tot het verwijderen van het ongeluk dat de weduwe overkomen is door de dood van haar echtgenoot en om haar te zuiveren. Deze purificatie die verschillende vormen aanneemt naargelang de culturen houdt o.a. in slapen op een naakte vloer, eten met ongewassen handen, naakt dansen en soms geen bad nemen gedurende weken. In sommige culturen is het weduwen niet toegestaan te spreken of iemand te groeten, of alleen thuis te blijven of alleen te slapen.

Het Committee of Assistance to Needy women of Cameroon (CAFENEC), een NGO, voert een sensibiliseringscampagne over de problematische levensomstandigheden van weduwen.

- **Vrouwelijke genitale verminking** - een schadelijke traditionele praktijk bestaande uit de gedeeltelijke of gehele verwijdering van de vrouwelijke uitwendige geslachtsdelen. Dit houdt ook de ergste vorm van geweldpleging in, infibulatie, gewoonlijk uitgevoerd op pre-adolescente meisjes. De regering heeft deze praktijk afgekeurd; nochtans bestaat er geen wet die de vrouwelijke genitale verminking verbiedt. Momenteel lijkt deze praktijk minder uitgevoerd te worden, alhoewel er slechts een lichte teruggang is. Dit is te wijten aan de veroordeling door de Staat –alhoewel niet bij wet verboden, en de discrete maar effectieve invloed van de NGO's en de dreiging van HIV.

Vrouwelijke genitale verminking wordt nog steeds uitgevoerd in de Ejagham stam van de Zuidwestelijke Provincie en de Hausas en Araphous in Noord-Kameroen. Verder heeft migratie ertoe bijgedragen dat de praktijk van vrouwelijke genitale verminking zich verspreid heeft naar verschillende delen van het land. Openbare gezondheidscentra in gebieden waar vrouwelijke genitale verminking dikwijls wordt uitgevoerd hebben vrouwen ingelicht over de schadelijke gevolgen van deze praktijk; nochtans heeft de regering nog nooit iemand vervolgd voor het uitvoeren van vrouwelijke genitale verminking.

- **Strijken van de borsten** - een praktijk die het strijken en masseren met hevig verwarmde voorwerpen van de zich ontwikkelende borsten van jonge meisjes inhoudt (pre-pubescente vrouwen) - gewoonlijk spatula's (24%) en stenen (20%) om te proberen de borsten te laten

⁶ Cameroon, 'Mise en Oeuvre de la d'Engagement sur le VIH/Sida', Progress Report N° 3 UNGASS, National AIDS Control Committee, Pages 12-17

⁷ CRAT interview met de Provincial Chief of statistics at the Delegation of Women Empowerment and Family for the Littoral. Douala, Sept. 2008

verdwijnen. Organisaties zoals het National Network of the Association of Aunties (Réseau National des Associations de Tantines, RENATA - www.tantines.info), het Ministry of Women Empowerment and Family, en de Duitse Vereniging voor Technische Samenwerking (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit, GTZ- www.gtz.de/en) voeren een campagne om moeders en dochters te wijzen op de gevaren van deze praktijk.⁸ Statistieken tonen aan dat 26% van de Kameroenese meisjes deze praktijk ondergaan tijdens hun puberteit.⁹ De Association of Women Against Violence heeft een project opgezet in Maroua om slachtoffers van vrouwelijke genitale verminking en hun familie bij te staan en de lokale bevolking te onderrichten over deze schadelijke praktijk.

Mensenhandel en Uitbuiting - Kameroen is een herkomst-, transit- en bestemmingsland. Het is ook een herkomstland voor vrouwen die naar Europa worden verhandeld door mensenhandelaars in de seksindustrie.

De wet verbiedt niet alle vormen van mensenhandel ondanks rapporten over mensen die naar, van en binnen het land verhandeld worden. De wet bestraft handel in kinderen en slavernij en verbiedt slavernij, prostitutie, dwangarbeid, en andere misdrijven die verband houden met mensenhandel maar de regering telt de slachtoffers van mensenhandel onder kwetsbare groepen niet mee en brengt het aantal opgevangen slachtoffers niet in kaart.¹⁰

Kameroen staat op de *Tier 2 Watch List* omdat het land geen bewijs levert van toenemende inspanningen om de mensenhandel te bestrijden in 2007, vooral voor wat betreft inspanningen om de daders te vervolgen en te veroordelen. Meer in het bijzonder heeft Kameroen gerapporteerd dat er enkele daders werden aangehouden, maar geen van hen werden vervolgd of gestraft.

1.1.2 Bijzondere vormen van steun beschikbaar voor vrouwen in een kwetsbare situatie

1.1.2.1 Ongehuwde vrouwen (zonder kinderen)

NVT

1.1.2.2 Weduwen (zonder kinderen)

NVT

1.1.2.3 Vrouwelijke gezinshoofden met wettige kinderen

NVT

1.1.2.4 Vrouwelijke gezinshoofden met onwettige kinderen

De grondwet van Kameroen erkent vrouwen niet als gezinshoofden, tenzij wanneer de echtgenoot sterft of zijn verantwoordelijkheden niet kan nakomen. Vrouwelijke staatsbedienden die tot deze categorie behoren genieten van kinderbijslag van de openbare dienst.

⁸ Breast ironing in Cameroon. Women in Africa Bear A Painful Tradition by Roxy Varza, Assistant Editor. <http://news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/africa/5107360.stm>

⁹ http://current.com/items/88852332_breast_ironing

¹⁰ Central Intelligence Agency (Content source); Lakhdar Boukerrou (Topic Editor). 2008. "Cameroon." In: Encyclopedia of Earth. Eds. Cutler J. Cleveland (Washington, D.C.: Environmental Information Coalition, National Council for Science and the Environment). [First published in the Encyclopedia of Earth August 7, 2008; Last revised August 23, 2008; Retrieved October 24, 2008].

<<http://www.eoearth.org/article/Cameroon>

In de privé sector kan men ook een uitkering verkrijgen indien de werkgevers lid zijn van de Cameroon Labour Code (een groot aantal zijn geen lid en gepaste bestraffing is zeldzaam)¹¹. Nochtans spreken andere bronnen¹² tegen dat een vrouw geen gezinshoofd mag zijn vooral wanneer een huwelijk was aangegaan, zelfs ingeval van het overlijden van de echtgenoot. Dit is wegens de bepaling over het erfrecht van de weduwe (Leviraat) in het gewoonterecht waar van een weduwe verwacht wordt dat zij de broer van haar man huwt. Deze gewoonterechtelijke praktijk is in strijd met artikel 77(2) van de verordening van 1981, die een weduwe het recht geeft om te huwen met wie zij wil, zonder dat de familieleden van haar echtgenoot enig recht op haar hebben. Juridische bijstand voor echtscheiding.¹³

Het Ministerie voor Women's Empowerment and the Family, MINPROFF)¹⁴ coördineert al de bijzondere steunmaatregelen voor vrouwen in Kameroen en er is weinig of geen onderscheid tussen ongehuwden/weduwes met of zonder kinderen, gezinshoofden met wettige/onwettige kinderen.

Er bestaat een beleid om de positie van vrouwen te versterken, maar er bestaat geen specifiek beleid voor subgroepen zoals ongehuwde vrouwen, weduwes, enz. Nochtans kan elke vrouw die zich in een kwetsbare positie bevindt een vorm van bijstand ontvangen afhankelijk van het betreffende probleem. Bijvoorbeeld een weduwe heeft recht op 50% tot 100% (afhankelijk van het bestaan van kinderen) van het ouderdomspensioen van haar echtgenoot (indien hij daarvoor in aanmerking kwam voor zijn overlijden), in andere gevallen heeft zij recht op een weduwepensioen. Dit pensioen vervalt ingeval zij hertrouwt.

Dit Ministerie voert o.a. de volgende activiteiten uit:

- Sensibilisering van gemeenschappen tegen vrouwelijke genitale verminking
- Educatieve en sensibiliseringsprogramma's over het gebruik van condoemen, gericht op groepen zoals prostituées en weduwes.
- Opleiding van vrouwen en jonge meisjes tot zelfstandige ondernemers Women Empowerment and Family Centres (WEC) met financiering door geldmiddelen van Highly Indebted Poor Countries (HIPIC) fondsen
- Jongeren voorbereiden op het huwelijk door begeleiding
- Financiële en materiële steun voor weduwes bij het begin van het schooljaar
- Toekenning van micro-kredieten in het kader van het Rural Family Revenue Improvement Programme gesubsidieerd door de African Development Bank
- Ontwikkeling van projecten tot bijstand van rurale vrouwengroepen door de oprichting van pilootprojecten voor de transformatie en bewaring van landbouw- en dierlijke producten (cassava, fruit, groenten, vis, vlees, specerijen, ...)

➤ **The Delegation of Women Empowerment and Family for the Littoral¹⁵**

B. P. 202 Douala

Tel: (237) 33 42 68 51 / 33 42 68 49

Werkt op de vijf terreinen die volgens het Ministerie prioritair zijn:

- Verbetering van de levensomstandigheden van vrouwen
- Verbetering van de juridische status van vrouwen
- Zich inzetten voor gelijkheid en waar mogelijk voor kansengelijkheid
- Zich inzetten voor gezinszorg

¹¹ Interview met Mr Bakalack David van de Divisional Service of Social Affairs Akwa - 23 en 26 september 2008

¹² Women in Alternative Action Organization in Yaounde

¹³ HAFI Interview met de Association for the Promotion and Defence of the Rights of the Women (APDF), Yaoundé 2008

¹⁴ CRAT Interview met het personeel, Provincial Delegation of Women's Empowerment and Family for the Center, Sub Directorate for family Welfare.

¹⁵ Provincial Chief of statistics at the Delegation of Women Empowerment and Family for the Littoral. Douala, Sept. 2008

- versterking van de institutionele structuren en mechanismen van goed bestuur

In het licht hiervan moedigt de Delegation solidariteitsacties aan in samenwerking met firma's, groepen en personen, zoals:

- Giften aan weduwen en ongehuwde vrouwen met kinderen (voeding, schoolgeld)
- Financiële en materiële bijstand in het geval van tweelingen, special voor gezinnen met een laag inkomen
- Counseling en oriëntatie voor koppels met huwelijksproblemen om gezinswelzijn te bevorderen, vooral omdat de Staat echtscheiding niet aanmoedigt en de desintegratie van het gezin wenst te beperken.
- Juridische bijstand vooral ten gunste van ongeïnformeerde vrouwen
- Aanmoediging en sponsoren van massale huwelijksceremonies voor vrouwen die in concubinaat leven.
- Vrouwen aanmoedigen om in kleine groepen (3 tot 5 personen) gemeenschapsboerderijen en coöperatieven op te starten waarvoor subsidies tot 200,000 FCFA (307.69 EUR) beschikbaar zijn en terugbetaalbaar op lange termijn.
- Aanmoedigen van het opstarten van projecten met een sponsor.
- Opleiding tot zelfstandig ondernemen in Women Empowerment Centres (WEC¹⁶).

➤ **Women Empowerment and Family Centre (WEC/CPFF)¹⁷**

Tel: Director, (237) 96 58 24 91

Tel: Office, (237) 77 03 63 03/79 30 44 92; 8:00am tot 2:00pm

Dit centrum heeft tot doel om te zorgen voor de sociaal-economische inclusiviteit van jonge meisjes/vrouwen door opvoeding en opleiding, en door het uitwerken en financieren van microprojecten.

Missie

- Morele, civiele, intellectuele opleiding en beroepsopleiding
- Opleiding in ondernemerschap
- Ideatie en beheer van projecten
- Reproductief en preventief gezondheidsonderricht
- Financiering van microprojecten
- Gezinstherapie en de opvolging ervan

Doelgroepen Jonge meisjes, vrouwen, volwassenen en gezinnen

Afdelingen Textiel en Kledij
Catering en Hotel management
Computers
Kapsalons
Roken van vis en kippen
Zeepfabricatie
Verven
Naaien
Ambachtelijke activiteiten
Uitwerking en management van projecten

Beroepsopleiding¹⁸ Maandag - Vrijdag 7:30am tot 3:30pm

Registratie:42,500 FCFA (65.38 EUR), niet-

terugbetaalbaar

¹⁶ Decreet # 2000/001/PM - betreffende de organisatie en werking van WEC/CPFF, 8 Juni, 2000

¹⁷ Interview met Mbogbe Abenoun Angele Marie, CPFF Douala

¹⁸ CRAT interview met Mbogbe Mbogbe nee N. Mbenoun Angele Marie

➤ **Telefoon INFOLINE Program “SOS Family SOS FAMILLE”**¹⁹

Tel: (237) 22 06 94 17

Dit bijstand bureau van de provinciale delegatie van ‘women empowerment’, en van de familie met basis in Douala is er gekomen, beter laat dan nooit. Het houdt zich bezig met alle mogelijke problemen van vrouwen of kinderen met betrekking tot geweld gepleegd tegen hen. Slachtoffers die geen onmiddellijke oplossing voor hun problemen daar vinden worden doorverwezen naar sociale werkers voor een diepgaand gesprek.

Het Ministerie voor Sociale Zaken (MINAS) organiseert ook andere activiteiten voor vrouwen, vooral voor moeders van kwetsbare kinderen. Het moedigt de creatie aan van associaties van vooral arme weduwen, informeert over de gevaarlijke weduwschap-praktijken, en geeft financiële en materiële steun vooral bij de heropening der scholen.

1.1.3 Internationale/Caritatieve Organisaties of NGO’s met bijzondere programma’s voor kwetsbare vrouwen

- **Women in Alternative Action (WAA)**²⁰
Nsimeyong, Face College Vogt-Yaoundé
Tel: (237) 22 15 93 17
E-mail: waacameroun@yahoo.com

WAA probeert de hulpbehoefte van vrouwen te lenigen via programma’s ter vermindering van de armoede, alfabetisering, bescherming van vrouwenrechten en bewustwording van gender based geweld. Het ondersteunt slachtoffers van verkrachting en mishandeling, en helpt bij de opsporing van de voor dergelijke misdaden verantwoordelijken.

- **Society for Women and AIDS in Africa (SWAA)**²¹
B. P. 5607 Douala
Tel/Fax: (237) 33 42 32 43 / 77 70 72 25
E-mail: swaalittoral@yahoo.fr
- **Society for Women and AIDS in Africa**
Pharmacy Mandela Building, Opposite CHU
B. P. 8046 Yaoundé
Tel: (237) 22 31 52 35 / 99 66 13 90
E-mail: swaacameroun@yahoo.fr

SWAA Cameroon komt op voor vrouwen, kinderen en families in de strijd tegen HIV/AIDS. Het mobiliseert de gemeenschap door haar mogelijkheid tot preventie en controle te verscherpen, en door de impact van de pandemie te verlichten door informatie en opvoeding. Het geeft medische en psychologische ondersteuning (zorg en begeleiding) aan HIV/AIDS seropositieve personen en hun families, gratis consultaties en verzorging voor en van besmette personen.

- **African Women’s Association (AWA)**²²
Rue 1095 Etoa Meki
B. P. 14075 Yaoundé

¹⁹ HAFI Telefooninterview met INFOLINE receptionist, “SOS FAMILLE” call help desk, always ready 24/24hours a day.

²⁰ CRAT Correspondentie met Kwachu Justin, Yaoundé in Sept. 2008

²¹ CRAT Interview met Dr. Sanga Margaret, National Secretary general, President, SWAA Littoral, Sept. 2008

²² CRAT Interview met Manga Marie Mathilde, President of African Women Association Yaoundé

Tel: (237) 22 21 97 26
E-mail: awa21@hotmail.com

- **Amour du Prochain**²³
Sis 125, Rue La Perousse Plateau Joss, Akwa
B. P. 5848 Douala
Tel: (237) 33 43 41 93
Fax: (237) 33 43 41 27
E-mail: info@amourduprochain.net
Website: www.amourduprochain.net

‘Amour du Prochain’ promoot financiële en materiële bijstand, solidariteit en moreel en psychologisch welbevinden. Haar activiteiten zijn multidimensioneel maar spitsen zich toe op kwetsbare gevallen. In ’t algemeen steunt het mensen via organisaties en verwante NGO’s door onder andere de volgende diensten aan te bieden:

- Het redden en bijstaan van zieken, straatkinderen, gehandicapten, weduwen en gedetineerden
- Bevordering van de sociale integratie onder de kwetsbaren
- Mogelijkheid tot opleiding voor een baan aanbieden aan kansarme kinderen
- ‘Empowerment’ van vrouwen

Aanverwante NGO’s kunnen een maximum van 2.000.000 FCFA (3076.93 EUR) aanvragen om de kwetsbaren bij te staan in het kader van hun activiteiten.

Maar ‘Amour du Prochain’ steunt ook occasioneel individuen (vooral jongeren) in kritieke situaties; weduwen van mannen die stierven in dienst van het vaderland; moeders met tweelingen; slachtoffers van ongevallen. Volksgezondheid en Sociale Zaken sturen gewoonlijk bejaarden. Andere gebaren kunnen ook zijn: kerstgeschenken voor weeskinderen, het verstrekken van schoolse benodigheden voor kinderen van zeer arme komaf.

- **Cameroon Women in Leadership and Development (CAWOLED)**²⁴
P. O. Box 357 Douala
Tel: (237) 77 53 69 55 / 44 43 34 48
E-mail: cawoled@msn.com / passytar@yahoo.fr

Deze organisatie heeft als bedoeling het promoten van leiderschap en gender training; de bescherming van meisjes tegen uitbuiting en geweld; grassroots burgerschapsvorming voor vrouwen en jongeren, de bewustwording bij vrouwen en jonge meisjes van mensenrechten en good governance; bevordering van doorgeven van informatie, communicatie en uitwisseling met informatie en research programma’s voor vrouwen.

CAWOLED is werkzaam op de volgende gebieden:

- Bevorderen van weerbaarheid
- Bepaleiten van voorspraak
- Opvoeding in partnership met andere sectoren
- Research

Om dit te bewerkstelligen treedt CAWOLED op als facilitator en promotor, door groepen te identificeren evenals hun problemen, en door aan te geven waar hulp kan geboden worden.

²³ CRAT Interview met Petit Ngwa, IT and Communications Officer, Amour du Prochain, Bonanjo-Douala, Sept. 2008

²⁴ CRAT Interview met Paschaline Fonyuy Tar, Executive Secretary CAWOLED, Douala, Sept. 2008

- **Cameroon Association of Female Jurists / Association Camerounaise des Femmes Juristes (ACAFEJ)**
2eme Etage Immeuble CECPROM,
Akwa Douala (Face Pharmacie des Portiques)
Tel: (237) 99 98 11 79 / 99 91 24 27 / 77 79 88 39
- **Cameroon Association of female Jurists / Cameroon Association of Women in the Legal Professions**
BP: 14057 Yaoundé
Tel/fax: +237 22 21 79 51
Tel: 99 98 11 79 / 99 91 24 27 / 77 79 88 39 / 99 28 52 37
Email: acafej@camnet.cm

ACAFEJ voorziet in de volgende diensten:

- Gratis juridische en justitiële consultaties, twee keer per week (woensdag en vrijdag van 10u tot 17u)
- Juridische en justitiële begeleiding
- Een mobiele juridische kliniek
- Bijstand aan vrouwen en kinderen die het slachtoffer zijn van geweld
- Sensibilisatie voor mensenrechten

De mobiele kliniek functioneert via meetings die gehouden worden in verschillende gemeenten, waar dan vraag-en-antwoord sessies worden gehouden om op te voeden en te adviseren. Vertrouwdheid met de lokale gewoonten en met de sociologische realiteit van de gemeente is dan ook van primordiaal belang. Paralegale medewerkers leggen voorafgaandelijke contacten en functioneren ook als bemiddelaars.

- **Association de Lutte contre les Violence faites aux Femmes (ALVF)**
BP: 2350 Yaoundé, Cameroun
Tel / Fax: (237) 22 20 52 94
Tel: (237) 99 86 24 09
- **CODAS CARITAS**
Tel: (237) 99 20 65 53 / 77 11 17 11
E-mail: codascaritasdouala@yahoo.fr
- **Association Veuves en Detresse (AVD)**
Akwa Douala
Tel: (237) 99 86 06 27
- **Association Veuves et Orphelins du Cameroun (AS-VEOCAM)**
Derriere Lycee Brazaville Akwa-Douala
Tel: (237) 77 76 03 5 / 77 60 92 66
- **Les Synergies Africaines**
B. P 3526 - Yaoundé - Cameroon
Téléphone : (237) 22 23 09 15
Fax: +237 22 23 11 63
<http://www.synergiesafriaines.org>
E-mail: contact@synergiesafriaines.org
- **International Women's Club of Douala**
BP: 589 Douala
Tel + 237 3342 62 61 / + 237 3342 78 59

Cameroon Association for Women Entrepreneur (CAWE)

Een a-politieke, non-profit, en een economische en socio-culturele NGO, die diensten faciliteert met betrekking tot de baten van handel, investering, industrie, het verwerven en de transfer van technologie, bevordering van export, internationale uitwisseling en ontwikkeling van infrastructuur, en met betrekking tot de promotie van vrouwen en families in 't algemeen. Deze organisatie focust vooral op jongeren en straatkinderen.

1.2 Mannen

1.2.1 Bijzondere risico's voor mannen

Volgens belanghebbenden in Kameroen krijgen mannen te maken met seksuele intimidatie, HIV/AIDS, (zie sectie 1.1.1.) discriminatie omwille van homoseksualiteit, geheime genootschappen (Cults),²⁵ alcoholisme, drugverslaving, seksueel overdraagbare ziekten, werkeloosheid.²⁶

1.2.2.Legerdienst²⁷

Legerdienst is niet verplicht in Kameroen, behalve voor de beroepsmilitairen, gendarmerie, politiemacht en de studenten van de:

- Ecole Militaire Interarmées et d'armée (EMIA - Military school)
Tel: +237 22 23 51 77 / +237 22 22 91 91

-National Gendarmerie School

-National Advance Police School (ENSP)
Tel: +237 22 21 36 03

-National Advance School of Administration and Magistracy (ENAM)
BP: 7171 Yaoundé
Tel: +237 22 22 37 54 / 22 23 13 08 / 22 23 09 31
Fax: +237 22 23 11 40 / 22 23 46 01

Administrators die opgeleid worden in de ENAM worden verondersteld deel te nemen aan een 6 maanden durende militaire training. Maar de huidige praktijk leert dat die maar 30 - 45 dagen duurt, en de bedoeling is om hen zelfverdedigingstechnieken bij te brengen.²⁸ De minimale leeftijd voor vrijwillige indiensttreding is 18 jaar, maar met de toestemming van de ouders kan dat ook jonger dan 18 jaar²⁹.

1.2.3 Wettelijke verordening en praktijk

²⁵ CRAT Interview met Mr. Agamba, Provincial Delegation of Social Affairs for the Littoral, Douala

²⁶ HAFI Interview op het Centre de Santé Mentale Saint Benoit Menni, P O Box: 15 630 Douala; Tel: +237 99 66 18 33, Email: hscdouala@yahoo.fr; Septembre 2008

²⁷ CRAT Interview met een soldaat in Garnison- Military Hospital Yaoundé

²⁸ HAFI interview met Mr. Kiven, oudstudent van ENAM, werkt nu op het Ministry of Finance.

²⁹ HAFI interview met Mr. Kiven, oudstudent van ENAM, werkt nu op het Ministry of Finance.

Voor de militairen worden de implicaties van onderbreking of stopzetting van de dienst beschreven in het Wetboek van Militair Strafrecht, en worden gevonnist door militaire rechtbanken.

Voor een periode tot 30 dagen wordt afwezigheid zonder toelating (AWOL) beschouwd als 'onregelmatig' en sancties variëren van afhouding van loon tot dwangarbeid. Langere afwezigheid zonder toelating wordt vanaf 30 dagen beschouwd als desertie. Straffen houden militaire gevangenisstraf in oplopend tot zes maanden bij het eerste vergrijp.

Het Strafwetboek voorziet geen wetsbepaling voor gewetensbezwaar.

1.3 Kinderen

1.3.1 Kinderen in 't algemeen³⁰

In Kameroen wordt de term kinderen in 't algemeen gebruikt voor tussen 0 en 18 jarige afhankelijke personen. In de praktijk blijven de meeste instellingen kwetsbare afhankelijke personen ook bijstaan na 18 jaar. De algemene missie van het Ministerie van Sociale Zaken behelst ook de sociale protectie van kinderen, gemarginaliseerde groepen, ouden van dagen en gehandicapten. Kameroen heeft- onder andere - het Verdrag inzake de Rechten van het Kind geratificeerd, alsook het African Charter on the Rights and Welfare of the Child en de IAO-verdragen met betrekking tot kinderen. Actieplannen tegen kinderhandel en seksuele uitbuiting van kinderen zijn op poten gezet. Kameroen heeft recentelijk een National Solidarity Service opgericht. En er wordt gewerkt aan een National Solidarity Fund.

1.3.1.1 Bijzondere risico's voor kinderen

Kinderhandel, seksuele uitbuiting, verkrachting, kinderprostitutie en kinderarbeid³¹

Kameroen is een herkomst-, transit- en bestemmingsland voor de mensenhandel in kinderen, met als doel seksuele uitbuiting en dwangarbeid. De kinderhandel geschiedt meestal binnen de grenzen. Meisjes worden gesmokkeld van Adamawa, vanuit noordelijke en noord-westelijke provincies naar Douala en Yaounde om er te werken als straatventers, als huispersoneel, en voor seksuele uitbuiting. Jongens en meisjes worden ook gesmokkeld voor zwart werk in restaurants, bars, sweatshops en op theeplantages. Kinderen worden verhandeld van Tsjaad, Nigerië, van de Centraal-Afrikaanse Republiek, Benin en Niger voor dwangarbeid in de straatverkoop en in de landbouw.

Kameroen doet ook dienst als transitland voor kinderen verhandeld tussen Gabon en Nigerië, en van Nigerië naar Saoedi-Arabië³². Kinderen van Tsjaad worden gesmokkeld naar Kameroen, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Nigerië. Kinderen van Benin, Kameroen en van de Centraal-Afrikaanse Republiek worden gesmokkeld naar Togo en Tjaad³³.

³⁰ Bakalack David, Chief of service, Social Centre Akwa-Douala

³¹ Idem als 8, zie sectie 4.1.1

³² United States Department of Labor, *2007 Findings on the Worst Forms of Child Labor - Cameroon*, 27 August 2008. Online. UNHCR Refworld, beschikbaar op: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/48caa464c.html> [accessed 14 October 2008]

³³ http://www.protectionproject.org/human_rights_reports/report_documents/chad.doc

Volgens de Grondwet Van de Republiek van Kameroen³⁴ is de minimum leeftijd om te mogen werken 14, zoals ook om te mogen starten met een praktijkopleiding. Kinderen mogen 's nachts niet werken, ze mogen geen zware gewichten tillen of gevaarlijke en ongezonde taken vervullen, of werken in besloten ruimtes. Kinderen mogen ook niet langer dan 8 uur per dag werken. De wet bepaalt ook dat kinderen geen job mogen uitoefenen die hun fysieke mogelijkheden te boven gaat, en de Arbeidsinspectie kan de kindarbeiders onderwerpen aan een medisch onderzoek om te controleren of ze al dan niet fysiek uitgebuit worden³⁵.

Schendingen van kinderarbeidsbepalingen worden bestraft met boetes³⁶. De wet verbiedt slavernij en lijfeigenschap³⁷.

Andere risico's waaraan kinderen bloot staan omvatten:

HIV/AIDS (zie sectie 4.1.1), éénouderschap, huiselijk geweld, gebrek aan informatie en communicatie tussen ouders/instructeurs en de kinderen, het internet (pornografisch materiaal, etc.), armoede, drugsmisbruik, ondervoeding³⁸, longontstekingen, verwaarlozing door één of door beide ouders, verkrachting, verwezing³⁹, een bandiet worden, een school dropout of van huis weglopen.

Met betrekking tot onder-scholarisatie bijvoorbeeld lezen we in een artikel uitgebracht door UNICEF op 25 mei 2007: "In het dorp Gayak [Noord-Kameroen] gaat slechts 49% van de kinderen naar school, vergeleken bij het nationaal gemiddelde van 79%. Slechts één op twee meisjes kan in dit arme dorp naar school..."

Ze staan ook bloot aan schending van hun rechten, pedofilie⁴⁰, gevangenneming (nachtelijke zwervers) geweld, seksuele promiscuïteit, huiselijk en publiek geweld⁴¹.

In mei 2008 lanceerde de Minister van Sociale Zaken een programma om 150 straatkinderen te ondersteunen en hen te helpen terug te keren naar hun families. In juni ondertekende de regering een 'Anti-Sex Tourism Charter', dat ethische regels uitstippelt voor het management van het toerisme. De Minister van Sociale Zaken bleef zijn medewerking verlenen aan een project met Frankrijk en UNICEF met de bedoeling een wettelijk beveiligingssysteem voor kinderen op te zetten⁴².

Een organisatie die vecht voor de preventie van pedofilie en hulp voor slachtoffers is:

La Colombe

B.P. 15186 Douala-Akwa

Tel: (237) 75 47 52 12/ 99 53 54 52

Email: contactcolombe@yahoo.fr

³⁴ Government of Cameroon, *Labour Code*, Law no. 92/007, 14 August, 1992, sections 86(1) and 82(2)

³⁵ Government of Cameroon, *Labor Code*, section 87.

³⁶ Idem, Section 167

³⁷ Government of Cameroon, *Constitution of the Republic of Cameroon*, Law no. 96-06, 18 January, 1996, article 4; *Labour Code*, section 2(3).

³⁸ HAFI Interview met Tagne Tapia of the Association pour la charité, la scolarité et l'Humanité, Douala

³⁹ HAFI Interview op de Fondation pour l' Education des Déficiants Mentaux et Auditifs 'le Caméléon' Douala

⁴⁰ CRAT Interview met Korot Anne Marie, CRES Douala, Sept. 2008

⁴¹ CRAT Interview met de Program Coordinator, Chain des Foyers Saint Nicodeme, Douala

⁴² U.S. Department of State, "Country Reports - 2007: Cameroon," section 5.

1.3.1.2 Kleuterschool en scholing

Er bestaan vrij veel mogelijkheden in het land. Maar er zijn minder kleuterscholen dan lagere, middelbare en hogere onderwijsinstellingen. Er zijn verschillende soorten zulke scholen: privé-lekenscholen, missie- en religieuze scholen, privé-scholen die technisch, commercieel, beroeps- en algemeen onderwijs aan bieden. Sommige van hen zijn kostscholen.

Kosten voor inschrijvingsgelden en boeken gaan van 35,000 FCFA (53.85 EUR) tot 450,000 FCFA (692.31 EUR).

Een niet-limitatieve lijst omvat:

➤ **Kleuterscholen**

Les Merveilleux Chérubins, Nsimeyon-Yaounde
BP: 31487 Yaoundé
Tel: (237) 99 57 31 99 -
Email: merveilleuxcherubins@yahoo.fr

MADA Day Care, Carrefour Obili - Yaounde

MANGA School, New Bell - Douala

Collegegeld hier loopt van 65.000 tot 250.000 FCFA (100.00 - 384.61 EUR) afhankelijk van de verschillende categorieën.

➤ **Basisschool**

St. Michel (New Bell - Douala
Ecole Publique de New Bell - Douala

Ecole Publique de Tsinga 4 - Yaoundé BP: 2563 Yaoundé
Tel: (237) 22 20 20 54

St Joseph Bilingual Catholic Primary School, Mvog Ada - Yaoundé

Green Hills Academy, Damas - Yaoundé

Jumping Jacks School, Obili - Yaoundé

Government Bilingual Primary School, Bastos -Yaoundé

Het basisonderwijs in staatsscholen is 'gratis', met uitzondering van een verplichte taks, de Parents Teachers Association Levy (PTA) die varieert van school tot school. PTA-taksen lopen van 4.000 tot 10.000 FCFA (6.15 to 15.38 EUR)

➤ **Middelbaar onderwijs / High School / College**

Lycée de New Bell - Douala

Collège Alfred Saker, Rond Point Deido - Douala
Collège Bilingue Laureate, Carrefour Maetur -Douala

Complexe Scolaire International la Gaieté

BP 6801 Bastos Yaoundé
Tel: (237) 22 01 45 74 / 77 04 44 19

Collège et Ecole de la Retraite
BP: 159 Yaoundé
Tel: (237) 22 22 21 24
Email: collegedelaretraite@yahoo.fr

Lycée General Leclerc,

Christian Comprehensive High School, Nkolbong - Yaoundé

Amasia Bilingual High School
P.O. Box 13963, Ekounou - Yaoundé

Secundair staatsonderwijs is niet gratis. Het collegegeld loopt op tot 7.500 FCFA (11.54 Euro) plus de PTA-taks, die varieert van de ene instelling tot de andere. De PTA-taks situeert zich tussen 10.000 en 30.000 FCFA (15.38 to 46.15 EUR).

Privé-colleges bieden zowel kost als inwoon. Het collegegeld voor de dagschool situeert zich tussen 45.000 en 150.000 FCFA (69.23 to 230.77 EUR), afhankelijk van het soort onderwijs (Technisch onderwijs is duurder). Het collegegeld voor de internaten ligt veel hoger, tussen 175.000 en 300.000 FCFA (269.230 to 461.54 EUR).

Wat gezondheidszorg voor kinderen betreft is er de 'Ngo Groupe d'Initiative Commune Socio-economique des Enfants Demunis', (GIC-ED), met hoofdzetel in Douala, die die technische opleiding verschaft aan kansarme en gehandicapte kinderen.

1.3.1.3 Bijzondere vormen van steun voor gezinnen met kinderen

Er zijn geen speciale ondersteuningsmaatregelen beschikbaar voor deze categorie, behalve voor staatsambtenaren en voor enkele privé-firma's die kinderbijslag voorzien afhankelijk van het aantal kinderen in het gezin. Gezinsbijslag wordt uitbetaald voor kinderen jonger dan 14 (18 voor een leerjongen, 21 voor een voltijdse student of voor een invalide). Het aantal werkdagen van de ouders moet minstens 18 dagen of 120 uren per maand bedragen⁴³.

- Gezinsbijslag: 1,800 FCFA (2.77 EUR) per kind per maand wordt om de 3 maand uitbetaald
- Prenatale toelage: 1,800 FCFA (2.77 EUR) per maand gedurende 9 maanden. De toelage wordt in keer betaald.
- Geboortepremie: 21,600 FCFA (32.31 EUR) bij elke geboorte
- Gezondheidszorg en welzijnsdiensten worden eveneens verstrekt aan moeders en kinderen.

Sommigen slagen er in een beroep te doen op de toeslagen, maar ze krijgen ze nooit wanneer ze nodig zijn door de administratieve rompslomp.

⁴³ Meer details over het systeem van Gezinsbijslag - Eerste wet: 1956, huidige wet: 1967, met 1995 amendement, <http://www.Social Security Programs throughout the World: Africa, 2005> accessed in september 2008.

1.3.2 Alleenstaande kinderen

Er bestaan geen gespecialiseerde diensten voor het opsporen van alleenstaande kinderen. Maar het Ministerie van Sociale Zaken (MINAS), de Politie, openbare en privé-media verstrekken opsporingsdiensten.

Provincial Delegation of Social Affairs Littoral
B. P. 202 Bonanjo-Douala
Tel: (237) 33 42 52 60 / 33 42 44 57

Provincial Delegation of Social Affairs for the Centre
Etoa-Meki Yaoundé

In 't algemeen worden teruggevonden alleenstaande of vermiste kinderen naar een maatschappelijk centrum gebracht, naar een politiekantoor of een gendarmeriekantoor, waar een rapport wordt opgemaakt. Het kind wordt dan naar een hospitaal gebracht voor een medisch onderzoek. De media werken samen met deze diensten om aankondigingen en mededelingen te verspreiden. Voor de ouders of verwanten worden opgespoord is de Staat verantwoordelijk om voor deze kinderen te zorgen. Als niemand binnen de 48 uur aanspraak maakt op het kind, met tastbare bewijzen, dan wordt hij/zij overgebracht naar Yaoundé voor een tijdelijk onderkomen bij een familie, in een weeshuis, in een centrum voor verlaten kinderen etc. (bijvoorbeeld CEAL -Nkomo, voor kinderen in nood, CASER _Etoug Ebe, voor straatkinderen) en dit op basis van een partnership met MINAS. Na 2 jaar of meer komen kinderen die in zulke centra werden ondergebracht in aanmerking voor adoptie⁴⁴. Deze tijdelijke administratieve accommodatie wordt georganiseerd onder het toezicht van de hulpverlener verantwoordelijk voor de interventie.

Gezien de problemen met het steeds maar toenemende aantal eenzame/verlaten/alleenstaande kinderen in Yaoundé, wordt het toegelaten dat in geval van hoogdringendheid de lokale overheidsinstantie van de plaats waar het kind werd gevonden dit kind toewijst aan een familie die al eerder voor adoptie in aanmerking was gekomen. Wat het gerecht betreft, helpt zo'n plaatsing in de strijd tegen de jeugd delinquentie en de rechtspraak komt tussen in de ontheffing van het ouderlijk gezag⁴⁵.

Enkele weeshuizen/NGO's zoals Main dans la Main, CASOH EN St Nicodeme doen ook mee aan opsporing om succesvolle reïntegratie te bereiken, hoewel ze er niet echt in gespecialiseerd zijn.

1.3.3 Wezen

1.3.3.1 Staatsverantwoordelijkheid bij de zorg voor wezen, wettelijke regeling

Decreet n° 77/495 van December 1977 stipuleert de voorwaarden om een instelling van openbaar nut te mogen oprichten en uitbaten. Artikel 7 van dit decreet specificeert de procedure die toelaat zulke constructie te openen. De toelating wordt gegeven door het Ministerie van Sociale Zaken (MINAS), en wel in twee fasen:

- Afgifte van een brief houdende instemming om te beginnen met de bouw ter plaatse indien nodig
- Uiteindelijke toelating om effectief te starten en te functioneren door kennisgeving per decreet.

⁴⁴ CRAT interview met Bakalack David, Social centre, Akwa-Douala

⁴⁵ United Nations, CRC, Convention relative to the rights of a child
<http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/.pdf>

Volgens Artikels 19 en 23 van bovenvermeld Decreet kan een weeshuis staatssubsidie krijgen op basis van voorstellen van de bevoegde autoriteiten op het Ministerie van Sociale Zaken (MINAS).

- **Voorwaarden voor subsidie:**

- Erkend zijn als een instelling van openbaar nut
- Gemachtigd zijn
- Een goed rapport hebben over de laatste twee jaar na onderzoek door de bevoegde autoriteiten bij MINAS
- Geplande activiteiten voorleggen
- Een dossier indienen voor 1 november van het lopende jaar bij de provinciale dienst voor sociale zaken, houdende:
 - Jaarlijks rapport van activiteiten
 - Verklaring van inkomsten en uitgaven voor de afgelopen twee jaren
 - Voorlopige begroting

Het proces om een volledige vergunning-status te bekomen als weeshuis duurt lang vanwege de moeilijkheden om te beantwoorden aan gouvernementele eisen en verordeningen. De staat ondersteunt wezenzorg via subsidies aan weeshuizen en andere instellingen (bijstand van allerlei aard: infrastructuur, accommodatie, financiële steun, etc.). Maar volgens de meeste weeshuizen en organisaties of associaties is die hulp helemaal ontoereikend, en sommigen beweren dat ze nooit enige financiële steun van de staat hebben gekregen⁴⁶. Constructies die de door de staat opgelegde minimum eisen/standaarden niet respecteren kunnen door de afgevaardigde van sociale zaken gestraft worden via de 'Divisional Officer' bij wijze van vermaning, sancties of sluiting⁴⁷.

De Staat heeft de coördinatie van activiteiten ter protectie en zorg van en voor kinderen (zowel kwetsbare als niet-kwetsbare) toevertrouwd aan het Ministerie van Sociale Zaken. Het wezenpensioen wordt berekend op basis van 15% van het ouderdompensioen en 25% voor een volle wees (die beide ouders verloren heeft). De staat beschermt de rechten van wezen door een financiële bijdrage te voorzien, en door voedings-, sanitaire en medische ondersteuning te verschaffen.

1.3.3.2 Werkelijke toegang tot zorg voor wezen en weeshuizen voor terugkerende kinderen

Wezenzorg en weeshuizen in Kameroen zijn meestal privé. De meeste worden beheerd door religieuzen. Ze hangen vooral af van de bijdragen van privé-donoren, van liefdadigheid van nationale en internationale organisaties en van de goodwill van NGO's

- **Orphelinat Sainte Famille (Private)**
B. P. 2842 Yaoundé
Tel: (237) 77 66 83 39 / 94 38 66 51

Uitrusting

⁴⁶ HAFI interview information from most Orphanages and Associations advocating for vulnerable persons status, between 22nd - 27th Sept. 2008

⁴⁷ Interview met Ngando Clara, 'Brigade du Contrôle des Institutions Publics et Privées' Salle des fêtes, Akwa Douala.

Dit weeshuis heeft een capaciteit van 20 bedden. Momenteel geeft het onderdak aan 16 kinderen van 0-15 jaar oud. Het heeft twee slaapzalen (1 voor meisjes en 1 voor jongens), een studiezaal en een speelzaal.

Diensten

Het weeshuis staat open voor kinderen die hun ouders verloren (inclusief AIDS-wezen), en/of die in een precare toestand leven zonder enige hulp van familieleden. Het is humanistisch en strikt caritatief. Morele personen worden gevraagd te sponsoren en een kind in zijn groei te volgen.

Het centrum:

- Verzorgt de opvoeding van de kinderen (ze gaan naar school buiten het weeshuis)
- Voorziet in gezondheidszorg en in andere noden
- Verschafft professionele opleiding in elektronika, schrijnwerkerij en computer, zodat de toekomstige socio-professionele integratie van de kinderen verzekerd is.

Moeilijkheden/Problemen

Nog in zijn beginfase heeft dit weeshuis nood aan verbetering op verschillende domeinen: ruimte voor uitbreiding; noodzaak van meer klaslokalen, slaapzalen, educatief materiaal, recreatieruimte; donoren. Financiële ondersteuning van de salarissen van het personeel is eveneens nodig

- **Village d'Enfant SOS Mbalmayo (Private)**⁴⁸
B. P. 86 Mbalmayo
Tel: (237) 22 28 12 74
Fax: (237) 22 28 12 71

Dit is één van de SOS kinderdorpen in Kameroen. Het bevindt zich op ongeveer 43 km van Yaoundé. De SOS kinderdorpen van Kameroen zijn lid van de Oostenrijkse organisatie -SOS KINDERDORF International, vertegenwoordigd in 132 landen ter wereld. Dit kinderdorp leeft strikt de conventie voor kinderrechten van de VN na. De administratieve zetel van SOS dorpen in Kameroen is in Yaoundé.

- **SOS Villages D'Enfant Cameroun**
103, Rue N° 1862 Derriere Usine Bastos
B. P. 12196 Yaoundé
Tel: (237) 22 21 27 26
Fax: (237) 22 21 27 24
E-mail: soskdi.cameroun@camnet.cm

Criteria voor Toelating

SOS dorpen staat open voor 3 categorieën van kinderen:

- Verlaten kinderen
- Kinderen wier vader onbekend is en wier moeder geestesziek of gestoord is
- Wezen wier familieleden onmogelijk zorg kunnen verschaffen, of onvindbaar zijn

Bovendien helpen ze ook wezen die bij familieleden wonen, door klederen, voedsel, schoolbenodigdheden en medische zorgen te verschaffen.

Uitrusting/Diensten

⁴⁸ Interview met de directeur van SOS children village in Aug. 2008 at Mbalmayo

Deze dorpen functioneren anders dan typische weeshuizen. De leidraad is dat elk kind het recht heeft deel uit te maken van een familie. Hierop gebaseerd vallen 5 of 6 kinderen onder de verantwoordelijkheid van een vrouw (SOS moeder) en ze krijgen samen onafhankelijke accommodatie toegewezen. Elke SOS moeder krijgt een budget om haar familie onafhankelijk te runnen. De directeur van het centrum speelt de rol van de vader.

Het Mbalmayo-dorp geeft onderdak aan 109 kinderen. Het heeft een grote campus met goed uitgeruste infrastructuur:

- Een kleuterschool en een basisschool
- Een dispensarium met een gesofisticeerd labo
- Voetbal-, handbal-, en tennisvelden
-
- Appartementen met 4 slaapkamers, met een living, keuken, toiletten, en een tuin voor elke familie
- Sportfaciliteiten voor tafeltennis, gymnastiek, etc.

Als kinderen psychologisch, biologisch en academisch volwassen worden, dan worden ze naar een tehuis voor jongeren gestuurd om hun opleiding af te ronden en werk te zoeken. Ze worden gevolgd tot ze economisch onafhankelijk zijn en dan worden ze aangemoedigd om voor hun geesteszieke moeder te zorgen of zich te engageren in de ontwikkeling van hun gemeenschappen.

Moelijkheden:Problemen

Gangbare problemen verbonden aan het leven in een familie en een gemeenschap.
Gedragsproblemen van adolescenten.

- **Fondation Petit Dan et Sarah (Private)**
B.P.5297 Soa - Yaoundé

Geeft onderdak aan wezen van één of beide ouders, of aan baby's die buiten het weesthuis verlaten zijn.

- **Orphelinat Saint Jean⁴⁹**
Deido-Douala

Geeft onderdak aan wezen van één of beide ouders, of die als baby achtergelaten werden aan de ingang van het weeshuis.

- **Association Fraternite Douala (AFRAD)⁵⁰**
Oeuvre Maria Colomba
President: Mm Ngmune Therese
BP: 17716 Douala - Cameroon
Tel: (237)3342 24 30/7784 3986/9653 31 30
Email: afradoeuvrehum@yahoo.fr / afradomc@yahoo.fr

Doelstelling

De wezen voorzien van onderdak, eten, gezondheidszorg, opvoeding, beroepsopleiding en van een familiesfeer om het welzijn van de kinderen te verzekeren.

Toegang

⁴⁹ Interview met de Coordinator, Saint Jean de Deido, Douala

⁵⁰ HAFI, interviewed Ngmune Therese, president of AFRAD, Sept. 2008, New Bell - Douala

- Een brief getekend door het burthoofd, politie of veiligheidsbeambten, dienst doende als een overlijdensakte of een overlijdensakte, die aangeeft dat het kind een wees is en die wordt aangeboden door een nauwe verwante of door een mens van goede wil.
- Andere officiële bronnen kunnen gevallen zijn van het ministerie van sociale zaken, of van verschillende kerkelijke instellingen, die de kinderen aanbrengen met de nodige officiële documenten.

Diensten

- Gemeenschappelijke accommodatie en voeding voor alle leeftijdsgroepen (rehabilitatie)
- Scholing van kleuterschool tot middelbare school en professionele opleiding
- Gezondheidszorg
- Geestelijke/morele/psychologische zorgverstrekking

Moeilijkheden

Alle bovenvermelde diensten kennen maar een erg beperkt succes als gevolg van talrijke tekortkomingen (financieel, voorlopige infrastructuur, human resources, sponsers, transportmiddelen, etc.)

- **Main dans la Main**⁵¹
BP: 4826 Bonamoussadi-Douala
Tel: (237) 33 47 51 88 / 99 54 62 66
Email: maindanslamain@yahoo.fr

Doelstelling

Opvang en rehabilitatie van kinderen en jongeren in moeilijke omstandigheden met hun sociale re-integratie als doel, dank zij scholing, beroepsopleiding, gezondheidszorg, bescherming tegen geweld en uitbuiting.

Toegang

- Kinderen in nood
- Individuen of familieleden van wezen die certificaten of documenten voorleggen die bewijzen dat het kind een wees is, samen met identiteitspapieren. Gevallen van het ministerie van sociale zaken, politie of andere wetshandhavingsautoriteiten of elke ander bevoegde instelling genieten voorrang
- Een medisch attest dat de huidige gezondheidstoestand van het kind aangeeft.

Diensten

- Beoordeling van de gezondheid en andere factoren ter oriëntering
- Opsporingsdiensten voor familie van alle kinderen in het centrum
- Rehabilitatie, huisvesting, reïntegratie in de familie als dat veilig bevonden wordt
- Scholing (kleuterklas - hogeschool) algemeen, moreel, spiritueel (Rooms Katholiek), beroepsopleiding, psycho-sociale begeleiding (ook aan gevangenen minderjarigen), wettelijke bijstand, etc.
- Medische verzorging en bescherming tegen geweld en uitbuiting
- Bijstand voor andere kwetsbare groepen zoals ouderen en gevangenen minderjarigen.

⁵¹ HAFI interview met Mr. BELINGA, coördinator van Main dans La Main (weeshuis) - Bonamousadi - Douala, 26 september 2008

Problemen

Ook hier heersen er financiële moeilijkheden en de wettelijke procedure om wezen toe te laten is soms ingewikkeld

- **Orphelinat des Oeuvres sans Voix**
BP: 7646, Deido - Douala

Tel: (237) 7503 49 82
Onder leiding van Eerwaarde Heer Polycarpe Mintamack van Deido Parochie.

Doelstellingen

Verschillende vormen van zorg voorzien voor kwetsbare kinderen

Toegang

- Het kind moet tussen 7 en 12 jaar oud zijn
- Medische documenten en attest
- Een sociaal onderzoek van MINAS dat bewijst dat één of beide ouders overleden zijn, of niet in staat zijn voor het kind te zorgen

Diensten

- Gezondheid, sanitair, voeding en kleding
- Algemeen en beroepsonderwijs
- Huisvesting

Het instituut kampt met vele problemen: financiële moeilijkheden, gebrekkige infrastructuur en moeilijkheden voor de kinderen om omgang met elkaar te hebben, gemakkelijke overdracht van besmettelijke ziekten.

- **Hephzibah Handicapped and Orphanage Training, Production and Ecstasy Centre (HOPTEC)**⁵²
Lower Bokova, Buea Road
P. O. Box 598 Buea
Tel: (237) 77 20 16 21; e-mail: hoptec2ad@yahoo.com

Ligt op ongeveer 60 km van Douala, en de missie van HOPTEC is zorg en scholing verschaffen, zowel algemeen als beroepsonderwijs, met als doel academische, sociale, morele en economische rehabilitatie van kansarme kinderen (wezen, gehandicapten en verlaten kinderen). Beroepsonderwijs houdt in: pluimveehouderij, voedingsgewassen, landbouw, en veeteelt.

Diensten/Uitrusting

- HOPTEC baby-unit zorgt voor achtergelaten baby's aangebracht door MINAS of Good Samaritans
- De landbouwsectie verschaft voedsel aan de HOPTEC-familie
- Kleuter- en lagere school

Moeilijkheden/Problemen

Gebrek aan didactisch materiaal, personeel en klassen. Er zijn geen vrijwilligers om alternatieve vaardigheden zoals schilderen of kleding maken aan te leren

⁵² CRAT Correspondentie met Coördinator, HOPTEC Buea Road

➤ **SWAA Cameroon**

Zorgt voor wezen van HIV/AIDS-ouders en biedt medische, psychologische, sanitaire en educatieve hulp evenals voedselhulp, zoals de volgende organisaties⁵³:

➤ **Semeur de la Charite**

Tel: +237 74 37 03 13

➤ **Programme National de Soutien Orphelins et Enfants Vulnérables (PNS-OEV)**

Een nationaal programma van MINAS dat aan 52 NGO's de mogelijkheid heeft gegeven activiteiten te ondersteunen bedoeld voor wezen en kwetsbare kinderen. In 2007 bood PNS-OEV hulp aan 45.186 kinderen in kwetsbare omstandigheden.

1.3.3.3 Internationale/Caritatieve Organisaties of NGO's voor kwetsbare kinderen

➤ **Chain des Foyers Saint Nicodeme⁵⁴**

B. P. 2233 Douala

Tel: (237) 33 42 72 97 / 99 46 55 88 / 33 01 04 27

E-mail: stnicodeme@yahoo.fr

Dit is een keten van centra/homes in verschillende buurten van Douala (Nylon, Akwa, PK24, New Bell, Bepanda). Deze keten geeft onderdak, steunt, schoolt en leidt straatkinderen op (90%) en kinderen van erg arme komaf (10%) in uiteenlopende disciplines met het oog op hun socio-professionele en socio-economische reïntegratie of in hun familie. Dus wordt de familie opgespoord indien mogelijk. Momenteel gaat het om 120 kinderen tussen 7 en 20 jaar, maar er is plaats voor meer. De activiteiten van deze centra zijn recreatieve en educatief (sport, tekenen, computing, landbouw en veeteelt), maar ook professioneel, inclusief handwerk. De staatssubsidies gaan van 500.000 - 1.500.000 FCFA (769.23 - 2307.69 EUR).

Diensten/Uitrusting

Vijf centra verzekeren de opleiding/scholing en follow-up van het hele proces van de kinderen hun evolutie en aanpassing aan de nieuwe omgeving:

- **Foyer d'Ecoute pour les Filles - New Bell**

“Luisteren naar meisjes” geeft indirect kleine kredieten om de ouders te helpen met problemen zoals voeding op school.

- **Foyer d'Ecoute des Garcons**

“Luisteren naar jongens” bezoekt straatjongens en straatkinderen om de redenen van hun toestand te achterhalen door interviews. Na counseling wordt de beste oplossing voor de kinderen gevonden.

- **Foyer de Stabilisation et d'Observation**

⁵³ Idem als 3

⁵⁴ Interview met de Program Coordinator Chain des Foyers Saint Nicodeme

Kinderen worden voor stabilisatie en observatie toegelaten. Ze slapen daar en nemen deel aan de plaatselijke activiteiten. De bedoeling is de kinderen te reïntegreren in een familiale/sociale context voor ze worden ingeschreven op school. De opleiding duurt maximaal 6 maanden.

- **Foyer de scholarisation primaire (re-socialisation) - Nylon**

De verondersteld geredde kinderen worden ingeschreven voor algemeen onderwijs.

- **Foyer des Jeunes en Formation Professionnel en Secondaire**

Coördineert de professionele opleiding van de kinderen.

Ze werken in partnership met verschillende scholen:

Lagere scholen:

Ecole Public - Bonaloka,
Ecole Catholic St. Bruno (Collegegeld van 75.000(115.38 EUR) to 90.000FCFA (138.46 EUR).

Middelbare scholen:

College St Michel
College St Benedict (Collegegeld tussen 200.000(307.69EUR) en 250.000FCFA (384.62 EUR).

Andere activiteiten zoals:

- Directe reïntegratie in de familie
- Organisatie van circusvoorstellingen, een groots sociaal gebeuren dat de kinderen helpt om te verbreederen
- Godsdienstige opvoeding
-

Moeilijkheden/Problemen

Het grootste probleem van het centrum is gebrek aan geldmiddelen. Problemen tussen de kinderen zoals wederzijds wantrouwen, drugsmisbruik en verschillende gezondheidsproblemen.

➤ **Home Atelier⁵⁵**

Centre de Formation et de Rédaction aux Petits Métiers
B. P. 3823 Bali-Douala
Tel/Fax: (237) 75 96 79 42 / 44 42 74 54
E-mail: fiston73@yahoo.com

Doelstellingen

- Sociale re-educatie van meisjes die geen geld hebben om naar de middelbare school te gaan
- Beperken van het fenomeen straatmeisjes en prostitutie en integratie in het gewone leven aanmoedigen
- Economische steun aan ouders in hun inspanningen om hun dochters een opleiding of scholing te bezorgen.

⁵⁵CRAT interview met Ndzengue Bertin Didier, sociaal werker en hoofdopvoeder, Home Atelier, Douala

Toelating

- Een handgeschreven aanvraag gericht tot de Gouverneur
- Een door de ouders ondertekende brief die hun betrokkenheid aantoont
- Medisch attest
- 4 Pasfoto's
- Een sociaal assessment door een sociale assistent in samenwerking met een Pedagogieleraar van de instelling om zich te vergewissen van:
 - De economische omstandigheden van het meisje
 - Familiale achtergrond en behuizing

Opleiding

Pottenbakken, schilderen, computing, kleren maken, verven en catering.

Occasioneel krijgen ze hulp van de ROTARY CLUB (geeft minstens 35,000FCFA (53.84 EUR) om het collegegeld voor elk meisje gedeeltelijk te betalen); ACAFEJ schoolt meisjes in hun rechten, en volgt de wettelijke procedures van verdediging op bij problemen.

➤ **Amour du Prochain**⁵⁶

Spant zich in om kinderen te ondersteunen via aanverwante organisaties en NGO's die onder andere het volgende aan bieden:

- Redden en bijstaan van zieke en kansarme straatkinderen
- Aanzetten tot sociale integriteit tussen de kwetsbaren
- Aan kansarme kinderen de gelegenheid verstrekken om opgeleid te worden met het oog op terwerkstelling
- Occasioneel helpen ze individuen (vooral jongeren) in kritieke situaties zoals ongevallen.

Andere acties zoals: kerstgeschenken voor wezen, schoolbenodigdheden voor kinderen in nood.

➤ **Scout du Cameroun, Compagnons de la Solidarité**⁵⁷

B. P. 17172 Douala

Tel: (237) 33 40 81 70

E-mail: compasolidarite@yahoo.fr

Deze groep bestaat uit jonge meisjes en jongens tussen 18 en 23 jaar oud. Zowel de familie als de individuen worden gevolgd in het groeiproces van de jongens en meisjes. De doelgroep zijn straatkinderen en wezen van het weeshuis St Jean orphanage in Deido-Douala, en die van nabije buurten.

1.4 Bejaarden

Wettelijk bestempelt de aanhef van de grondwet van Kameroen van 18 januari 1996 de bescherming van de bejaarden als een nationale plicht. Verschillende wettelijke en regelgevende teksten versterken de bescherming van deze rechten.

⁵⁶CRAT Interview met Petit Ngwa, IT and Communications Officer, Amour du Prochain, Bonanjo-Douala, Sept. 2008

⁵⁷ Correspondentie met de "Chef de Troupe" La Troupe St Gerard de Deido-Douala

Institutioneel werken vele ministeriële departementen samen om de waardigheid en de valorisatie van de bejaarden te promoveren. Deze zijn: volksgezondheid, arbeid, sociale zekerheid, openbare dienst en administratieve hervorming, economie, financiën en sociale zaken, familie en empowerment van vrouwen.

Decreet n° 2005/160 van 25 mei 2005 betreffende de organisatie van het Ministerie van Sociale Zaken (MINAS) stichtte een Directoraat voor de sociale protectie van de gehandicapten en de ouderen, met een Sub-directoraat voor sociale protectie van de ouderen.

Niettegenstaande socio-economische en politieke veranderingen die hun oorsprong vinden in de organisatie van de samenleving, vertegenwoordigen de bejaarden een asset relief in de meeste families en gemeenschappen, maar sommigen worden verlaten.

1.4.1 Pensioensysteem; kan men leven van een gemiddeld pensioen?

Het sociale zekerheidssysteem van Kameroen steunt op 2 grote schema's gebaseerd op verplichte sociale bijdragen

- De Pensioenregeling van de Staat geldt voor openbare werknemers, overheidsactoren⁵⁸ en gelijkgestelden⁵⁹
- De regeling van het Nationale Verzekeringsfonds (CNPS) geldt voor werknemers in de privé- en in de Parapublieke sectoren. Ze moeten door hun werkgevers⁶⁰ ingeschreven worden.

National Social Insurance Fund
Yaoundé

Social Insurance Branch (CNPS)
P. O. Box 9073 Bonaberi-Douala
Tel: (237) 33 39 47 47

In 't algemeen liggen de lonen in Kameroen lag. Gezien de pensioengerechtigde bij pensionering 30% van zijn of haar salaris in actieve dienst krijgt, gekoppeld aan het feit dat het hoogste salaris dat door het CNPS in aanmerking wordt genomen 300.000 FCFA (461.54 Euro) is. Er bestaat een algemene consensus dat het gemiddelde pensioen ontoereikend is om een bescheiden leven te kunnen leiden. De meeste gepensioneerden zoeken een bijverdienste (landbouw, fokkerij, kruidenierszaak) om hun situatie te verbeteren⁶¹.

1.4.2 In aanmerking komen voor een pensioen of andere uitkeringen

In 't algemeen heeft **volgens de CNPS-regeling**⁶² de verzekerde recht op een ouderdomspensioen als hij of zij voldoet aan de volgende parameters:

- 60 jaar oud zijn
- Op rust zijn
- Minstens 20 bij CNPS ingeschreven staan
- 20 jaar dekking

⁵⁸ Interview met een personeelslid van het Ministry of Labour and Social Security

⁵⁹ De staatsambtenaren die in het verleden onder het CNPS vielen, vallen sinds 1993 onder het The Ministry of Economics and Finance

⁶⁰ Interview met een personeelslid op CNPS Branch Bonaberi-Douala, Sept. 2008

⁶¹ Interview van Olama Agathe, CNPS, Yaoundé, September 2008

⁶² Interview met gepensioneerden in aug. 2008 uitbetaling salaris door het National Social Insurance Fund (CNPS) Centre, Obili-Yaounde

180 maanden van bijdragen (2.8% van bruto inkomen), en 60 maanden in de laatste 10 jaar voor pensioen

Andere types van pensioen zijn:

- Vervroegd pensioen
- Ouderdomsubsidies
- Invaliditeitspensioen
- Vrijwillige verzekering (nog in ontwikkeling)
- Overlevingspensioen

Voor vervroegd pensioen: 50 jaar oud zijn, 20 jaar dekking, 180 maanden van bijdragen (2.8% van bruto inkomen), en 60 maanden in de laatste 10 jaar. Maar als het aantal dienstjaren lager is dan 15, dan moet men wachten tot men 60 wordt alvorens een forfaitair bedrag te ontvangen (ouderdomsubsidie).

Voordelen

Het pensioen is gelijk aan 30% van het gemiddelde maandsalaris van de laatste 3/5jaar (dat hoger is), plus 1% voor elke periode van 12 maanden van bijdrage bovenop de 180 maanden.⁶³

Het minimum pensioen is 50% van het wettelijk minimumloon.

Het maximum pensioen is 80% van het verzekerde gemiddelde van het maandsalaris.

Hulpbehoevendheidsaanvulling is 40% van ouderdompensioen

Het ouderdompensioen is een forfaitair bedrag gelijk aan het verzekerde gemiddelde van het maandsalaris over een periode van 12 maanden

NB

Het maximum maandsalaris waarop door CNPS bijdrage en benefit zijn gebaseerd bedraagt 300.000 FCFA (461.54 Euro), zelfs als het salaris hoger is. Daarom liggen de pensioenen zo laag. Staatspensioenen worden op een ander basis berekend.

In de laatste drie decennia waren de administratieve procedures om alle nodige documenten samen te stellen om uiteindelijk een pensioen toe te kennen erg moeilijk. Om uitbetalingen gemakkelijker te maken en om lang wachten te vermijden, richtte het CNOS vele centra op die enkel open waren op betaaldagen.

Uitrusting in de betaalkantoren van het CNPS ten behoeve van cliënten behelst:

- Comfortabele stoelen en TV-programma's
- Gekoeld drinkwater
- Educatieve info over voeding en ouderdomsziekten
- Verbetering van medische follow-up

Sommige gepensioneerden waarderen de recente hervormingen, maar meer hervormingen worden verwacht⁶⁴.

Met betrekking tot het **regime van het Staatspensioen**⁶⁵ variëren de modaliteiten naargelang de status van de werknemer:

- Werknemers van de openbare dienst
- Magistraten en rechters

⁶³

⁶⁴ Interview met gepensioneerden in aug. 2008 uitbetaling salaris door het National Social Insurance Fund (CNPS) Centre, Obili-Yaounde

⁶⁵ Interviews met werknemers op het sekretariaat van het Sub Directorate of Pensions and 'Rente Viagères', Ministerie van Economie en Financiën (MINEFI), Yaoundé

- Ambtenaren belast met openbare veiligheid

Pensioneringsleeftijd hangt af van het beroep en de categorie, gaande van 65 (Universiteitsprofessoren, magistraten en legerofficieren van hoge rang) tot 60 (voor middelbare- en lagereschool leerkrachten), 55 algemeen voor categorieën A en B, en 50 jaar voor anderen.

Andere voordelen

Militair personeel - volgens decreet n° 76/460 van 12 oktober 1976 genieten zij die een arbeidsongeschiktheidspensioen trekken van gratis medische verzorging. Personeel op rust van het Ministerie van Defensie blijven toegang hebben tot militaire inrichtingen. "The National Office of Former War veterans, Military Officers and War Victims" (ONACAME) voorziet in medische en educatieve hulp bij de psycho-sociale reïntegratie van hun families.

Docenten aan de universiteit - genieten van een ziekteverzekering van de regering tot zij de leeftijd van 71 jaar bereikt hebben.

Professoren emeritus en hoge ambtenaren in de strijdkrachten blijven gewoonlijk nog drie jaar op post nadat zij de pensioenleeftijd bereikt hebben wegens hun kennis en deskundigheid.

Documenten vereist door het Ministerie en/of instellingen die het pensioensysteem beheren zijn:

Voor normaal pensioen

- Een van een zegel voorziene aanvraag (1000FCFA/1.54EUR).
- Een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van de huwelijksakte(n), (1000 FCFA/1.54 EUR).
- Een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van de geboorteakte voor elke minderjarige (1200 FCFA/1.85 EUR).
- Een bewijs van in leven zijn voor kinderen tussen 6 en 21 jaar.
- Bewijs van naam (indien nodig)
- Bewijs van woonst uitgegeven en ondertekend door de bevoegde autoriteiten.

Voor vervroegd pensioen

- Een van een zegel voorziene aanvraag (1000 FCFA/1.54 EUR).
- Laatste beslissing tot bevordering.
- Opinie van het Ministerie dat u tewerkstelt.
- Een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van de huwelijksakte(n), (1000 FCFA/1.54 EUR each).
- Een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van de geboorteakten voor elke minderjarige (1200 FCFA /1.85 EUR).
- Een bewijs van in leven zijn voor kinderen tussen 6 en 21 jaar
- Geneeskundig getuigschrift voor mentaal gehandicapte kinderen
- Bewijs van naam (indien nodig)
- Bewijs van woonst uitgegeven en ondertekend door de bevoegde autoriteiten.

De procedure om een pensioen te bekomen is ingewikkeld en traag. Er zijn inspanningen geleverd om de procedure en de betaling te versnellen. O.a. de volgende maatregelen worden overwogen ter verandering :

- Het pensioen berekenen op basis van 1985, wat gunstig is voor de gerechtigden;

- Een vooruitbetaling van 1 tot 5 jaar toekennen, zodat de gepensioneerde een behoorlijk inkomen heeft op het einde van zijn carrière;
- Systematische betaling van het verschuldigde saldo binnen de maand van het begin van het pensioen

Naast deze twee verplichte pensioensystemen bestaan er mogelijkheden om te genieten van vrijwillige pensioenstelsels beschikbaar bij vele banken en verzekeringsmaatschappijen. Deze stelsels worden normaal toegepast op bankbedienden en bedienden van verzekeringsmaatschappijen, leden van verenigingen en culturele /sociale groepen, privébedrijven, zelfstandigen, ondernemers en ambachtslieden enz. Er dient opgemerkt te worden dat enkel bedienden in de openbare en privé sector in aanmerking komen voor een pensioenstelsel, een overweldigende meerderheid van bejaarden zoals deze die werken in de informele markt en in de landbouw genieten niet van het systeem van sociale zekerheid.

1.4.3 In overweging nemen van het aantal jaren doorgebracht in het buitenland voor de berekening van het pensioen

Deze mogelijkheid bestaat enkel indien er een overeenkomst bestaat tussen de betreffende partijen. De buitenlandse partij moet lid zijn van het National Social Insurance Fund (CNPS) en de voorwaarden vervullen voor het in aanmerking komen van een pensioen. Enkel Frankrijk heeft een wederkerigheidsverdrag met Kameroen.

1.4.4 Beschikbare huisvesting en zorg voor bejaarden

In de Kameroense context is de familie verantwoordelijk voor de zorg van ouderlingen. De aanhef van de Grondwet van 1996 noemt een aantal "onvervreembare rechten" op die gewaarborgd zijn voor alle Kameroense burgers en de bescherming van bejaarden wordt beschouwd als een nationale plicht. Daarom heeft Decreet N° 2005/160 van 25 mei 2005 dat de organisatie van het Ministerie van Sociale Zaken regelt het Directoraat voor de maatschappelijke bescherming van gehandicapten en bejaarden opgericht. Het Subdirectoraat voor de maatschappelijke bescherming van bejaarden werd operationeel in 2007 en er wordt momenteel een strategie georganiseerd en gepland betreffende.⁶⁶

- Sensibiliseren en opvoeden van het publiek over de rechten van de bejaarden, de impact van verschillende pathologieën, de preventie ervan, voedingsbehoeften, beschikbare diensten.
- Gezondheidscentra bouwen, recreatiecentra en gespecialiseerde educatieve centra voor bejaarden.
- Bejaardentehuizen bouwen om zorg te dragen voor de verlaten bejaarden.
- Families helpen met hun traditionele rol van zorgdraging voor de bejaarden.
- Een pensioenstelsel voor iedereen oprichten
- Beroeps- en vakopleiding verschaffen , en tewerkstelling voor de bejaarden die hiervoor in aanmerking komen.

Het doel is om de fysieke en economische onafhankelijkheid van de bejaarden binnen de familie en de gemeenschap te steunen.

Het begrip bejaardentehuis is een redelijk nieuw concept, dat geleidelijk meer terrein wint naarmate het land zich verder ontwikkelt. De Staat bezit geen bejaardentehuizen. Enkele zijn in privé eigendom:

⁶⁶ Onderhoud met en brochure gegeven door de Secretaris van het Subdirectoraat voor de Maatschappelijke Bescherming van bejaarden, Ministerie van Sociale Zaken

- **Foyer Sainte Louise (Private)**⁶⁷
Paroisse Jean et Pierre
Nsimalen Yaounde

Faciliteiten/Diensten

Dit tehuis, eigendom van de Katholieke Kerk, heeft een capaciteit van 14 plaatsen maar behuist momenteel 11 bejaarden. De bewoners zijn verlaten bejaarden die niet voor zichzelf kunnen zorgen. De structuur bestaat uit 3 slaapzalen, een eetkamer, een ontspanningsruimte en andere noodzakelijke ruimten.

De kerk zorgt voor de financiële noden van het tehuis, soms ontvangt het tehuis materiële en financiële giften van het Ministerie voor Sociale Zaken. Er werken Sisters of Charity en vrijwilligers.

Moeilijkheden/problemen

Communicatie barrière; een tolk is soms vereist
Geen ontspanningscentrum
Geen subsidies van de Staat
Kinesitherapeuten nodig

- **Centre de Sante Integre de la Leproseie de Ngallan (Public)**⁶⁸
B. P. 17 Ngallan
Tel: (237) 77 87 74 58
(Gelegen aan de Yaoundé- Mbalmayo snelweg)

Dit is een tehuis voor voorheen geïsoleerde lepra patiënten die nu oud geworden zijn. Het centrum aanvaardt /heraanvaardt enkel deze mensen.

Faciliteiten/Diensten

20 slaapkamers, keuken en provisiekamer, gezondheidscentrum, binnenplaats, landbouwgrond en plaats voor het telen van dieren.
Bewoners hebben toegang tot gratis gezondheidszorg. Het centrum ontvangt giften in cash, voedsel, klederen en geneesmiddelen van NGO's zoals Aide aux Lépreux Emmaüs (ALES).

Moeilijkheden/behoefte

Het gezondheidscentrum heeft nood aan bedden en uitrusting
Er zijn geen inkomensverschaffende activiteiten (zoals konijnen telen en een varkenshouderij)
De kinderen van deze mensen worden niet gesteund.
Kapotte structuren
Irregulariteiten bij de betaling van wedden

- **Les Soeurs de Mère Teresa**
Missionaries of Charity
14 Missionary Road - Simbok
B. P. Yaoundé
- **Centre Béthanie VIACAM**
Soa - Yaoundé

⁶⁷CRAT interview met Sr. Fuen Santa, Mother General, Foyer Sainte Louise, Nsimalen, Yaoundé

⁶⁸ Interview door CRAT met Yamfam Mama, Director, Integrated Health Centre for leprosy, Ngallan

1.4.5 Caritatieve en Zorgorganisaties/NGO's die ouderlingen bijstaan

- **CARITAS**
Bureau for Social Charitable Activities
Mvoyle Catholic Parish, Yaounde
Tel: (237) 33 31 32 08 / 33 31 15 92
E-mail: basc@iccnet.com

 - **CARITAS**
Nylon Catholic Parish, Douala

 - **RECEWAPEC (Regional Centre for the Welfare of the Ageing Persons in Cameroon)**
Head Office Nkwen - Bamenda
P. O. Box 5198 Nkwen
Tel: (237) 77 12 60 54
E-mail: RECEWAPECorg11@yahoo.com
- Bijkantoren: Mokolo - Yaounde
Mbangkolo - Yaounde
- **Association des Personnes Agées du Cameroun (APACAM)⁶⁹**
B. P. 1754 Logbaba-Douala
Tel (237) 77 06 47 54 / 77 72 18 38
E-mail: apacamlt32007@yahoo.fr

Doel

Ijveren voor de aanvaarding van het feit dat bejaarden een kwetsbare categorie personen zijn.

Om in aanmerking te komen voor lidmaatschap moet de persoon minimum 50 jaar oud zijn en moet de volgende documenten overleggen:

- Bewijs van betaling van het inschrijvingsgeld ten bedrage van 500 FCFA (0.77 EUR)
- Lidmaatschapskaart 1500 FCFA (2.31 EUR)
- Twee 4x4 paspoort foto's
- Jaarlijkse bijdrage van 4000 FCFA (6.15 EUR)

Activiteiten

- Minimale financiële steun ingeval van ziekte of andere problemen.
- Ijveren voor het bekomen van kortingen voor leden in Nationale Gezondheidsinstellingen (bv het Nylon District Hospital Douala en vele andere). Speciale kortingen bekomen sinds 4 oktober, 2007.

Diensten	Korting
Funerair	46%(binnen 15 dagen)
Laboratorium	17%
Roentgen	17%
Hospitalisatie	24%
Consultatie	100%
Kleine chirurgie	28%

⁶⁹ Interview met Mbarga Engelbert Gaston, President, APACAM, Douala. Sept 2008

Kinderen van APACAM leden zijn vrijgesteld van de betaling van de schoolgelden met uitzondering van de PTA bijdragen, die variëren naargelang de graad van de school en ook van school tot school.

Moeilijkheden

- Gebrek aan geldmiddelen
- Gebrek aan sanitaire middelen
- Gebrek aan infrastructuur en onderhoud
- Geen staatssubsidies

FOCAGES (Fondation Camerounaise de Gérontologie Sociale)⁷⁰

B.P 7122 Douala- Bassa

Tel +237 99 56 48 39

Toegang

Lidmaatschapsbijdragen bedragen van 2500 FCFA (3.85 Euro) tot 5000 FCFA (7.69 Euro).

Diensten

- Advies over voeding en hygiëne
- Informatie over gezondheidsproblemen van bejaarden zoals prostaat, de ziekte van Alzheimer, enz.
- Educatieve gesprekken
- Massage
- Psycho-geriatrische begeleiding
- Vergemakkelijken van de toegang tot gezondheidsinstellingen
- Kledij
- Sanitaire voorzieningen

Moeilijkheden

- Gebrek aan geldmiddelen voor vlotte werking
- Gebrek aan infrastructuur (beschikbare grond)
- Ontoereikende structuur/diensten voor psycho-geriatrische zorg
- Gebrek aan transportmiddelen voor groepsbezoek
- Geen Staatssubsidies

Problemen

- Onwetendheid betreffende de rechten van bejaarden
- Geen bejaardentehuizen
- Gebrek aan respect voor bejaarden in bepaalde openbare en privé structuren
- Armoede
- De meeste bejaarden worden niet ingelicht over hoe zich te verzorgen

Andere verenigingen:

- **MUPAC (Mutuelle des Personnes Agées du Cameroun)**
- **APARC (Association des Personnes Agées Retraitées du Cameroun)**

⁷⁰ HAFI interview van Dr. Ndzana Alima Hubert, gerontoloog en directeur van FOGAGE, Sept. 2008

1.5 Mensen met een fysieke handicap

1.5.1 Gespecialiseerde instellingen en staatsverantwoordelijkheid

Wet N° 83/013 van 21 juli 1983 betreffende de bescherming van gehandicapten, gevolgd door het uitvoeringsdecreet N° 90/1516 van 26 november 1990, bepaalt de voorrechten van deze personen. Samengevat is dit:

- Geneeskundige, materiële, financiële en psychosociale begeleiding.
- Subsidies aan sociale structuren die de economische positieversterking van gehandicapten bevordert en steunt.
- Beroepsopleiding in overeenkomst met hun lichamelijke conditie, gevolgd door aanwerving en bezoldiging.
- Vrijstelling van de betaling van schoolgeld voor hun kinderen en andere vormen van hulpverlening afhankelijk van de graad van hun handicap.
- Toegang tot gespecialiseerde instellingen.
- Toegang tot sportorganisaties, training en deelname aan nationale en internationale competities.

De Staat bevordert ook de opvoeding van gehandicapte studenten en mensen die geboren zijn uit gehandicapte ouders en hun deelname aan de officiële examens zoals uiteengezet in de omzendbrief N° 34/06/LC/MINESEC/MINAS van 2 augustus 2006 betreffende de toelating van deze studenten in secundaire onderwijsinstellingen. De omzendbrief wordt toegepast naast andere van kracht zijnde verordeningen, namelijk:

- De aanhef van de grondwet van de Republiek Kameroen (item 18) die bepaalt dat de Staat het recht op onderwijs van kinderen garandeert.
- De Verordeningen van de Verenigde Naties betreffende gelijke kansen voor gehandicapten.
- De wet Nr 98/004 van 14 april 1998 betreffende onderwijs in Kameroen benadrukt in artikel 7 dat de Staat gelijke kansen waarborgt op toegang tot het onderwijs voor iedereen zonder discriminatie gebaseerd op geslacht, politieke, filosofische en religieuze opinies of sociale, culturele, geografische herkomst of discriminatie op basis van de taal.

Nochtans bestaan er zeer weinig gespecialiseerde instellingen in het land. Gehandicapten in Douala geloven dat zij genegeerd worden door de Staat en de wereld rondom hun. De meeste gehandicapten weigeren de vragenlijst in te vullen, vermits verschillende fact-finding missies uitgevoerd werden zonder een merkbaar positief resultaat betreffende de verbetering van hun toestand.

1.5.2 Werkelijke toegang tot gespecialiseerde instellingen en zorg voor terugkeerders

Voorwaarden om in aanmerking te komen

Volgens het Ministerie van Sociale Zaken,⁷¹ moet een persoon, om in aanmerking te komen voor toegang tot gespecialiseerde instellingen een staatsburger zijn (Bewijs van Nationaliteit) met 2/3 (~60%) invaliditeit, vastgesteld door een geneesheer. De persoon ontvangt dan een Bewijs van Invaliditeit, dat recht geeft op het genieten van de bepalingen van de van kracht zijnde reglementering. Blinden zijn bovendien gerechtigd op het ontvangen van een witte stok. De Staat, via het Ministerie van Sociale Zaken, (MINAS), helpt de aanvragers die beantwoorden aan

⁷¹ CRAT interview met Mbogo Etienne, Social Assistant at the Sub Directorate for the social protection of handicap persons, Ministry of Social Affairs, Yaoundé

de voorwaarden/vereisten die gespecificeerd zijn in het Decreet van 26 november 1990⁷² (na een maatschappelijk onderzoek) met de aanvraagprocedure.

Enkele instellingen:

- **National Rehabilitation Centre for Handicap persons (CNRH)**, Pubic
Etoug Ebe - Yaoundé
Tel: +237 22 31 05 79 / +237 22 31 15 87
- **Ecole Spécialisée pour Enfant Déficient Auditifs (ESEDA)**, Parapublic
Below Centre Pasteur
B. P. 370 Yaoundé
Tel: (237) 22 22 47 12

Dit is een lagere school voor kinderen van 3 - 20 jaar oud, die doof of slechthorend zijn. Het schoolgeld bedraagt tussen 300,000 tot 350,000 FCFA (461.53 tot 538.46 EUR) maar gezinnen dienen enkel 100,000 FCFA (153.85 EUR) te betalen. Enkele doelstellingen:

- taalrehabilitatie;
- opvolging voor onderwijs en sociale integratie van dove mensen.

De school heeft een capaciteit van 200 mensen en biedt ook een cursus aan van 3 jaar voor gespecialiseerde leraars. Het bezit ook een atelier voor de visuele kunsten.

- **St. Joseph's Children and Adult Home (SAJOCAH)**⁷³, Privé
P. O. Box 2177, Mambu - Bafut
North West Province, Cameroon
Tel: (237) 77 68 43 65 / 77 45 10 57 / 75 15 38 15
E-mail: ceciliawiryen@yahoo.com

Dit is een centrum van de Katholieke Kerk dat zorgt voor de revalidatie van kinderen en volwassenen met een lichamelijke handicap en hun tijdelijk huisvest. Het verschaft ook onderwijs/mobiliteitstraining aan slechtziende kinderen.

Het is gespecialiseerd in de onderste ledematen en beheert een school voor de blinden (toegang voor kinderen van 5 tot 15 jaar).

Daarnaast doet het centrum ook het volgende:

- Patiënten doorverwijzen naar Njinikom Hospital (North West Province) voor operaties
- Een orthopedisch atelier
- Een laboratorium
- Fysiotherapie
- Landbouw en vakopleiding (kledij maken, schoenen maken en een atelier voor stokken)

Er is een gespecialiseerde ruimte voor de blinden. Er wordt onderwijs verstrekt aan blinde kinderen. Een familielid of voogd moet de bewoners vergezellen. Patiënten moeten een daggeld van 1000 FCFA (1.54 EUR) betalen voor de hele duur van hun verblijf. Leerlingen en patiënten betalen hun rekeningen; rekeningen voor consultatie en medische verzorging zijn in elk geval niet duur.

- **Centre de Rééducation des Enfants Sourds (CRES)**⁷⁴
B. P. 5867 New Bell-Douala
Tel/Fax: (237) 33 42 89 61 / 33 01 38 26 / 77 77 64 60 / 77 77 63 10

⁷² Decreet # 90/1516 - betreffende de uitvoeringsmodaliteiten van wet # 83/13 van 21 juli 1983 betreffende de bescherming van gehandicapten, 26 november, 1990, hoofdstuk 2, artikel 5 (2)

⁷³ CRAT interview met Sr. Cecilia Wiryen, Directress, SAJOCAH at Bafut

⁷⁴ CRAT interview met Korot Anne Marie, CRES Douala, Sept. 2008

E-mail: cres_korot@yahoo.fr

Haar voornaamste doel is strijden tegen de maatschappelijke uitsluiting. CRES is bijzonder actief op het terrain van regrouping, re-educatie, beroepsopleiding en social-professionele integratie van mensen met gehoorproblemen. Er is een paramedische dienst beschikbaar om problemen te detecteren.

Toegang tot het centrum vereist:

- Verzoek van de ouder(s)
- Beoordeling van de toestand van het betreffende kind om eventueel andere problemen te detecteren
- Geneeskundig getuigschrift
- Verbintenisformulier in te vullen door de ouders
- Geboorteakte
- 2 paspoort foto;s
- Vergoeding

De voornaamste problemen van het centrum zijn: gebrek aan technisch en didactisch materiaal, gebrek aan personeel, gebrek aan ruimte, maatschappelijke vooroordelen tegen de doven, gebrek aan materiële en financiële bijdragen van de ouders, die hun kinderen vaak in de steek laten. Tenslotte is er een gebrek aan financiering en subsidies.

➤ **Rehabilitation Institute for the Blind (RIB)**

P. O. Box 27 Bulu-Buea
Tel: (237) 33 32 22 90

➤ **Buea School for the Deaf (BSD)⁷⁵**

Kawa Street Bomaka
P. O. Box 175 Buea

Het heeft een kleuterschool, lagere en middelbare school met algemene en technische afdelingen met mogelijkheid tot internaat. 100 internen hebben zich in 2008 ingeschreven.

Schoolgeld: 250.000 FCFA (384.62 EUR) voor de kleuterschool/ lagere school
350.000 FCFA (538.46 EUR) voor de middelbare school

De leerprogramma's zijn gebaseerd op het Engelstalig school curriculum, en bevatten ook het aanleren van Frans.

Enkele verenigingen:

➤ **Coopérative des personnes Handicapées du Cameroun (COOPHACAM)**

➤ **Association Nationale des anciens lépreux du Cameroun (ANALCAM)**

➤ **Coordination des Associations des Etudiants Handicapés des Universités du Cameroun (CAEHUCAM)**

WorkBP 11886 Yaoundé - Cameroun

Telwork: (237) 75 22 40 18 E-mail: caehucam@yahoo.fr

➤ **Association des Handicapés Diplômés de l'Enseignement Supérieur (ADEHS)**

➤ **Handicap Sport et Culture (HADISPOC)**

BP 4207 Yaoundé

⁷⁵ Correspondentie met Njok Bibum Aloysius, leraar en eigenaar, Buea school voor doven.

- Association nationale des aveugles du Cameroun (AVAC)
- Association nationale des Handicapés Moteurs et Amputés du Cameroun
- Associations nationales des Déficiants Auditives du Cameroun (ANDAC)
- Association nationale des Sourds muets du Cameroun (ASCAM)
- Centre Orthopaédique de Douala
BP: 7495 Douala
Tel: (237) 33 40 65 28

Dit centrum is gespecialiseerd in de verkoop van medische apparaten voor gehandicapten, de vervaardiging van toestellen (braille, kunstmatige ledematen), correctie van scoliosis, medische analyses in het laboratorium, re-educatie, en maatschappelijke integratie.

- Le Réseau des Associations des Handicapés Victime de la poliomyélite⁷⁶
Tel: (237) 33 43 71 07 / (237) 99 49 17 58

Doelstellingen

- Opleiding van gehandicapten
- Zelfstandig ondernemen
- Inkomensverschaffende activiteiten

Access

Vrijwillige lidmaatschapsbijdrage

Diensten

- opleiding in klederen maken/naaien, schrijnwerkerij
- Educatieve gesprekken

Moelijkheden

- Gebrek aan financiële middelen voor een vlotte werking
- Precaire structuren
- Gebrek aan vervoermiddelen, toestellen, sanitair

- Association des femmes Handicapées de Douala 1er
Tel: + 237 9968 77 61
- Centre Des Handicapés Moteurs
Koulouloun market, New Bell - Douala
For the deaf/dumb
- Cercle Des Jeunes Aveugles Réhabilités du Cameroun (CJARC)
For the blind
B.P. 2315 Yaoundé (Cameroun)
Tel. 237) 991 43 39 / 230 39 70
Fax (237) 222 38 59

⁷⁶ Interview met een lid van Réseau des Associations des Handicapés Victimes de la Poliomyélite, Sept. 2008

E mail : cjarc@voila.fr ; coco_bertin@yahoo.fr

1.5.3 Charity and care organisations/NGOs

- **Coopérative des Handicapes du Cameroun (COOPHACAM)⁷⁷**
Face Ministère de l'Administration Territorial et Décentralisation
BP 6717 Yaounde
Tel: (237) 99 64 50 75

COOPHACAM onderwijst, verstrekt opleidingen en streeft op die manier naar de sociaal-economische integratie van gehandicapten en hun kinderen. Enkel leden genieten van haar diensten.

Lidmaatschap

Een Kameroenees staatsburger zijn met een attest van gehandicapte
Inschrijvingsgeld: 2,500 FCFA (3.85 EUR)
Jaarlijkse bijdrage: 1,000 FCFA (1.54 EUR).

Diensten

Opleiding in schilderen, beeldhouwen, computer, planning en management van microprojecten. Na de opleiding worden werkaanbiedingen gegeven aan de beste studenten, in samenwerking met partners.

Chirurgie van de ledematen wordt uitgevoerd in het Njinikom Catholic Hospital (North West Province), COOPHACAM draagt bij in de kosten ten belope van 100,000 FCFA (153.85 Euro) voor voedings- en vervoerskosten, terwijl katholieke nonnen zorgen voor de betaling van de medische kosten.

Moeilijkheden/Problemen

- Geen Staatssubsidies
- Weinig of geen financiële steun voor het personeel (vrijwilligers)
- Het kantoor in Yaoundé heeft materieel en uitrusting nodig en moet verder uitgebreid worden
- De meeste gehandicapten zijn niet zelfstandig

De COOPHACAM afdeling in Douala werd gesloten door de Littoral Provincial Delegation of Social Affairs wegens slecht beheer van de fondsen. Leden van deze coöperatieve vereniging hebben fondsen aangevraagd aan het Ministerie van Sociale Zaken en wachten op de afloop van hun voorstel van project.⁷⁸

- **PROMHANDICAM Association Cameroon**
BP 4018 Mimboman - Yaoundé
Tel: (237) 22 23 61 19
E-mail: direction@promhandicam.org / rbc@promhandicam.org

Deze vereniging zet zich in voor initiatieven van en voor gehandicapten om hun te steunen in hun sociale, economische, culturele en sportieve re-integratie.

Diensten

⁷⁷ Interview met Ebana Bienvenue Magloire, President, COOPHACAM - Yaoundé, Aug. 2008

⁷⁸ Jonny Lopez, lid van de niet meer bestaande handicaps' cooperative COOPHACAM - Douala, Sept 2008

- Geïntegreerde Lagere School voor slechtzienden en blinden
- Onderwijst Braille en typen
- Helpt blinde studenten met de integratie in het secundair of hoger onderwijs rond Yaoundé
- Vakopleiding voor gehandicapten
- Schrijnwerkerij
- Naaien, borduurwerk en breien
- Computing
- Vervaardiging van orthopedische toestellen en schoenen
- Gemeenschapsgerichte rehabilitatie

Gebruik makend van lokale arbeidskrachten in de gemeenschap leren de fysiotherapeut en de gespecialiseerde verpleegsters van PROMHANDICAM gezinnen aan hoe eenvoudige massage te doen en de symptomen van ziekten die blindheid (cataracten) veroorzaken te verstaan. Men verstrekt ook goedkope leesbrillen en oftalmologische geneesmiddelen. Er wordt doorverwezen naar het Central Hospital Yaoundé.

- Braille systeem materiaal. Heeft een bibliotheek met veel boeken in Braille in het Engels
- Tricycle Production verschaft goedkope vervoermiddelen voor gehandicapten en creëert een permanente, inkomensverschaffende activiteit voor hun.

- **Espoir Sourds et Aveugle du Cameroun**
Rue 1581 Omnisport
BP 25287 Yaoundé
Tel: (237) 77 58 78 09
E-mail: jowona2005@yahoo.com

Diensten

- Steun van doven en slechthorende om hun te leren lezen
- Herstellen van hoorapparaten
- Meting van de gehoorscherppte
- Vervaardiging van hoorapparaten
- Uitdelen van hoorapparaten aan redelijk lage prijzen
- **CARITAS** - Yaounde and Douala (see section 4.4.5)
- **Amour du Prochain** (see section 4.1.3)

1.6 Personen met mentale handicap of aandoening

1.6.1 Gepecialiseerde instellingen en staatsverantwoordelijkheid

Het regeringsbeleid is gericht op ondersteuning van geestelijk gestoorde mensen. Privé organisaties werken ook op dit terrein. Openbare/privé instellingen die psychiatrische hulp bieden en/of trauma centra voor mensen met psychiatrische en traumatische problemen zijn zeldzaam. ⁷⁹De Staat bezit twee ziekenhuizen om mensen met psychiatrische problemen bij te staan, maar mentaal gehandicapten worden niet aanvaard.

⁷⁹ HAFI interview met medisch personeel, General hospital Douala, September 22nd 2008.

1.6.2 Werkelijke toegang tot gespecialiseerde instellingen en zorg voor terugkeerders

- **Jamot Hospital Yaoundé⁸⁰**, (public Psychiatric hospital)
Tel: (237) 22 20 31 65 / 22 21 52 26

Diensten

Verschaft medische en zorgdiensten voor geesteszieken. Zoals groeps- en individuele psychotherapie voor getraumatiseerde mensen

Er dient betaald te worden voor deze diensten:

Consultatie: 15000 FCFA (23 EUR)

Geneesmiddelen, laboratoriumtesten

Hospitalisatie: tussen 200.000-500.000 FCFA (306-763 EUR), maaltijden niet inbegrepen

Moeilijkheden

Wegens gebrek aan fondsen vervolledigen de patiënten zelden de behandeling. Hervallen komt veel voor wegens sociaal-economische en culturele problemen. Isolatie en stigmatisering leidt er dikwijls toe dat de patient aan zijn lot wordt overgelaten.

- **Laquintinie Hospital Douala**, public
(operates a psychiatric department)
- **Centre de Santé Mentale, St Benoît Menii**, religious
Mvolye-Yaounde
Tel: (237) 99 84 36 71
- **Centre de Santé Mentale, St Benoît Menni**
BP. 15630 Ndog Passi III-Douala
Tel: (237) 99 66 18 33 E-mail: hscdouala@yahoo.fr

Doel

Psychosociale en mentale gezondheidszorg

Toegang

- Individueel (of via anderen) verzoek om opgenomen te worden in het centrum
- Consultatie 400 FCFA (0.62 EUR)
- Psychologische consultatie 600 FCFA (0.92 EUR)
- Psychiatrische consultatie 3 000 FCFA (4.61 EUR)
- Ontspanning 600 FCFA (0.92 EUR)
- Extra geld voor geneesmiddelen

Diensten

- psychologische consultatie
- psychiatrische consultatie
- ontspanning
- stage

Problemen

⁸⁰ CRAT Interview met Mbotuh Daniel, psychiatrische verpleegster en psycholoog, Jamot Hospital Yaoundé

- Niet komen opdagen van bepaalde patiënten die aan hun lot zijn overgelaten door hun familie
- Nood aan zalen voor hospitalisatie
- Moeilijk om essentiële geneesmiddelen te betalen
- Personeelstekort
-

Naast deze ziekenhuizen bestaan er pedagogische privé instellingen:

- **Externat Medico-Pedagogique “LA COLOMBE (EMP)”⁸¹**
BP 1298 Yaoundé-Cameroun,
Tel: +237 99 85 27 05

La Colombe is een centrum in particulier bezit voor de opvang, opleiding en heropvoeding van kinderen van beider geslacht tussen 5 en 20 jaar. Men biedt pedagogische diensten aan, alsook psychologische, educatieve, sociale, medische en paramedische hulpverschaffing. De kinderen worden ingedeeld in de volgende categorieën:

- Cerebrale handicap
- Mentale deficiëntie
- Trisomia 21
- School integratie en retardatie
- Gedragsstoornissen

Colombe moedigt zelfstandigheid aan en biedt de kinderen het volgende aan:

- Tuinieren
- Huishoudelijk werk
- Scholing
- Schilderen
- Sport

Dit programma kampt met verschillende moeilijkheden zoals:

- Personeelstekort zoals specialisten in neurotherapie, kinesitherapie, verpleging
- Gebrek aan vervoersmiddelen voor kinderen
- Financiële problemen (een prioriteit)
- Vertraging in betaling van bijdragen
- Ongeregelde deelname aan ouders/leerlingen vergaderingen
-

Schoolgeld/kind

- 50,000 FCFA (76.92EUR) per jaar
- 4,000 FCFA (6.15EUR) per maand voor de cantine

- **Centre Sumedin**
Tel: +237 91 66 61 64 (Founder)
Tel: + 237 75 70 50 72 (Directress)

Toegang

- kinderen tussen de leeftijd van 4 en 9 jaar
- medisch attest dat bewijst dat het kind medisch gevolgd wordt
- Afschrift van de geboorteakte
- een kaart van gehandicapte of identiteitskaart van de ouder en het kind
- Paspoortfoto van het kind

Bijdrage voor de opvang van het kind:

Per drie maanden 30,000 FCFA (46.15 EUR). Maaltijden zijn niet inbegrepen.

⁸¹ HAFI interview van ETETI EBANGA Richard, Director of the Externat Médico-pédagogique, Sept. 2008.

Mee te brengen materiaal:

- luiers (indien nodig)
- reservekledij

Toegang

- Van 4 to 9 jaar oud
- Een medisch attest dat het kind medisch gevolgd wordt
- Afschrift van de geboorteakte
- Een kaart van gehandicapte of identiteitskaart van ouder en kind
- Paspoortfoto van het kind

Bijdrage voor de opvang van het kind:

Per 3 maanden betaalt men 30,000 FCFA (46.15 EUR). Maaltijden worden niet verstrekt.

Mee te brengen materiaal:

- luiers (indien nodig)
- reservekledij indien mogelijk

- **CESAM-CRERA (school for special children)**
Tel: +237 22 20 54 95 / 99 59 65 52 / 75 47 75 87
- **FEDEME/CAMELEON⁸² (Foundation for the Education of Mental and auditory Deficient Children) German - Cameroon Initiative**
Tel: (237) 33 37 28 18 / 33 00 00 83
Mobile Tel: (237) 77 19 96 02 / 96 52 02 62 / 77 85 16 09
Email: fedemecameleon@yahoo.fr

Doelstellingen

- Opvoeden, heropvoeden en maatschappelijke integratie van kinderen met gehoorproblemen en mentale deficiënties. De instelling verzorgt kinderen van kleuter tot secundair onderwijs.
- De zelfstandigheid bevorderen door aanleren van manuele en artistieke vaardigheden.

Het is een modern complex bestaande uit twee afdelingen:

- **Afdeling Mentale deficiëntie**

Toegang

- Medisch voorschrift voor heropvoeding
- Kinderen en adolescenten tussen 4 en 16 jaar
- Kinderen die ernstig geretardeerd zijn normaal onderwijs verstrekken
- Kinderen met gedragsstoornissen
- Kinderen met cerebrale gebreken
- Kinderen met Down Syndrome

Documenten

- Medisch voorschrift voor heropvoeding
- Recent medisch attest ter bewijs dat men niet lijdt aan een besmettelijke ziekte
- Medisch dossier en vaccinatiekaart
- Afschrift van de geboorteakte

⁸² HAFI interview met FEDEME`s administrators (Foundation for the Education of Mental and auditory Deficient Children), Sept. 26, 2008.

- Heropvoedingsgeld bedraagt 450,000 FCFA (692.31 EUR) betaalbaar in drie afbetalingen (200,000 - 150,000 - 100,000) - (307.69 - 230.77 - 153.85 EUR)
- Inschrijvingsgeld bedraagt 10 000FCFA (15.38 Euro)
- Uniform en sportkledij 40 000 FCFA (61.54 Euro)

Diensten

Algemene beoordeling van de handicap; de ontwikkeling van maximale zelfstandigheid bevorderen en de manuele en artistieke vaardigheden van de kinderen tot ontwikkeling laten komen. Meedelen van maatschappelijke waarden voor maatschappelijke integratie.

➤ **Afdeling Gehoorsdeficiëntie**

Toegang

- Gehoorsdeficiëntie
- Leerproblemen
- Kinderen met spraak- en taalproblemen

Documenten

- Audiogram
- Recent medisch attest als bewijs dat men niet lijdt aan een besmettelijke ziekte
- Medisch dossier en vaccinatiekaart
- Afschrift van de geboorteakte
- vaccinatiekaart
- twee 4x4 paspoortfoto's
- Heropvoedingsgeld bedraagt 200,000 FCFA (307.69 Euro) betaalbaar in 3 afbetalingen (90,000 - 60,000 - 50,000) - (138.46 - 92.31 - 76.92 Euro)
- Inschrijvingsgeld bedraagt 10 000 FCFA (15.38 Euro)
- Uniform en sportkledij 40 000 FCFA (61.54 Euro)

Diensten

Normale opvoeding en voorbereiding van studenten voor openbare examens, orthofonische heropvoeding, auditieve en prosthethische opvoeding, pedagogische steun, sociaal-professionele oriëntatie, zorg voor kinderen met leermoeilijkheden, spraak- en taalproblemen.

Gewone school

- Kleuter- en lager onderwijs, daarna integratie in een gewoon milieu met pedagogische steun
 - Heropvoeding
 - Spraakonderwijs/praktijk
 - Orthofonie
 - Auditieve en prostethische heropvoeding
 - Audiogram

Communicatie

- Liplezen
- LSF (Doventaal in Frans en Engels)
- CT (Totale communicatie)

Ouderlijke begeleiding
- Scholing en sociaal-professionele oriëntatie

Internaat is mogelijk, maar veel duurder. Heropvoedingsgeld bedraagt 960.000 FCFA (1476.92 EUR). De instelling is kwalitatief zeer goed uitgerust. De meeste kinderen leven zeer dikwijls in een vijandige omgeving, omdat de Kameroenezen niet voldoende gesensibiliseerd zijn om mensen met een handicap te aanvaarden.

Enkele NGO's die trauma's behandelen:

- **Centre for Rehabilitation and Abolition of Trauma (CRAT)**
P.O. Box 30198 Bastos- Yaoundé
Tel/Fax: (237) 22 20 24 99
E-mail : cratcmr@yahoo.com,

CRAT is een NGO die de noden van slachtoffers van foltering en trauma behartigt (vluchtelingen, asielzoekers, gevangenen, slachtoffers van stammenoorlogen). Voor staatsburgers en gevangenen biedt enkel het Bamenda Branch Office hulp aan mensen in de gemeenschap en dit is beperkt tot psychosociale counseling.

- **Trauma Centre Cameroon (TCC)**⁸³
BP 30346 Biyem Assi -Yaoundé
Tel: (237) 22 31 35 27 / 22 31 10 04
E-mail: tc_rehabilitation@yahoo.com

Dit centrum biedt medische, psychologische/psychotherapeutische, psychiatrische, juridische en maatschappelijke zorg aan voor getraumatiseerde mensen.

1.6.3 Caritatieve en zorginstellingen

- **CARITAS**
Bureau for Social Charitable Activities
Mvoyle Catholic Parish, Yaounde
Tel: (237) 33 31 32 08 /33 31 15 92
E-mail: basc@iccnnet.com

⁸³ <http://130.227.3.66/usr/irct/home.nsf/unid/JREW-6TFGF4>

Bijlage A: Lijst van gecontacteerde personen

Adji Abbo, National Secretary, AS-VEOCAM, Akwa-Douala
A soldier at the Military Hospital (Garrison), Yaoundé
Bakalack David, Centre Social Akwa-Douala
Bengha Ngocha Martin, President General, Regional Centre for the Welfare of the Ageing Persons in Cameroon (RECEWAPEC), Bamenda
Chantal Ngouassa, President, AVD. Akwa-Douala
Coordinator, St Jean Orphanage, Deido-Douala
Director, Village d'Enfant SOS, Mbalmayo
Dr Sanga Ngassa Margaret, President, SWAA Littoral, Douala
Dr. Ndzana Alima Hubert, gerontologist and director of FOGAGE, Yaoundé
Ebana Bienvenue Magloire, President, Coopérative des Handicapes du Cameroun (COOPHACAM), Yaoundé
Ellandi Mballa Crescence, Orphelinat Sainte Famille, Ojah - Yaoundé
ETETI EBANGA Richard, Director of the Externat Médico-pédagogique, La Colombe-Yaounde
Jacob Owona, Professeur spécialisé, Ecole Spécialisée pour Enfant Déficient Auditifs (ESEDA), Yaoundé
President, Espoir Sourds et aveugles du Cameroun, Yaoundé
Jonny Lopez, Member, COOPHACAM, Douala
Kwachu Justin, Executive Director, Women in Alternative Action (WAA), Yaoundé
Korot Anne Marie, Centre de Rééducation des Enfants Sourds (CRES), Douala
Les Seours de Mere Teresa, Simbok - Yaoundé
Manga Marie Mathilde, President, African Women Association (AWA), Yaounde
Mbarga Engelbert Gaston, President, APACAM, Douala
Mbogbe Abenoun Angele Marie, Director, CPFF Douala
Mbotuh Daniel, Psychiatric Nurse, Jamot Hospital, Yaounde
Mr. Agamba, Provincial Delegation of Social Affairs for the Littoral, Douala
Mr. BELINGA, coordinator of Main dans La Main (Orphanage) - Bonamousadi - Douala
Mr. David, Program coordinator, Chain des Foyers Saint Nicodeme, Douala
Mr. Kiven, Ministry of Finance, Yaounde
Ndzengue Bertin Didier, social worker and chief educationist, Home Atelier, Douala
Ngalle Mbongo Ether, ACAFEJ, Akwa-Douala
Ngando Clara, 'Brigade du Contrôle des Institutions Publics et Privées', Akwa Douala
Njok Bibum Aloysius, Buea School for the Deaf, Bomaka - Buea
Ndzana Alima Hubert, Gerontologist and director of FOGAGE, Douala
Olama Agathe, 'Agent de Maîtrise', National Social Insurance Fund, Yaounde
Personnel at CNPS Branch Bonaberi-Douala
Petit Ngwa, IT and Communications Officer, Amour du Prochain, Bonanjo-Douala
Pascaline Fonyuy Tar, Executive Secretary CAWOLED, Douala
Provincial Chief of Statistics at the Delegation of Women Empowerment and Family for the Littoral, Douala
Social Assistant, Divisional Delegation of Social Affairs for Wouri, Douala
Sr. Fuen Santa, Mother General, Foyer Sainte Louise, Nsimalen, Yaounde
Sr. Cecilia Wiryen, Director, St. Joseph's Children and Adult Home (SAJOCAM), Mambu Bafut
Tagne Tapia, Founder, Association pour la charité, la scolarité et l'Humanité, Douala
Yamfam Mama, Chief of Centre, Centre de Santé Intègre de la Léproserie, Ngallan

Instellingen

Centre de Promotion de la Femme et de la Famille, Akwa-Douala
Divisional Delegation of Social Affairs for Wouri Division, Brigade de Controle, Salle de fête
Douala
Fondation pour l' Education des Déficients Mentaux et Auditifs 'le Caméléon' Douala

Jamot Hospital, Yaoundé
Laquitinie Hospital, Douala
Military Hospital Yaoundé (Garrison)
Ministry of Labour and Social Security
Ministry of Social Affairs (MINAS), Sub Directorate for the Social Protection of Elderly Persons, Yaoundé
Ministry of Social Affairs (MINAS), Sub Directorate for the Social Protection of Handicap Persons, Yaoundé
Ministry of the Economy and Finance (MINEFI), Sub Directorate of Pensions and 'Rente Viagères', Yaoundé
Ministry of Women's Empowerment and Family (MINPROFF), Yaoundé
PROMHANDICAM Association Cameroon, Yaoundé
Provincial Delegation of Social Affairs for the Littoral, Douala
Provincial Delegation of Women's Empowerment and Family for the Littoral, Douala
Provincial Delegation of Women's Empowerment and Family for the Centre, Sub Directorate for Family Welfare, Yaoundé

Bijlage B: Lijst van Afkortingen en Acroniemen

ALVF	Association de Lute contre les Violences faites au Femmes
ACAFEJ	Association Camerounaise des Femmes Juristes / Cameroon Association of Women in the Legal Professions
ADPF	Association de Promotion et de Défense des Droits de la Femme
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome
APACAM	Association des Personnes Agées du Cameroun
AVD	Association Veuves en Detresse
AS-VEOCAM	Association Veuves et Orphelins du Cameroun
BSD	Buea School for the Deaf
CAWE	Cameroon Association for Women Entrepreneurship
CAMNAFAW	Cameroon National Association for all Women
CAWOLED	Cameroon Women in Leadership and Development
C.R.E.S.	Centre de Rééducation des Enfants Sourds
CAFENEC	Committee of Assistance to Needy Women of Cameroon
CJARC	Cercle Des Jeunes Aveugles Réhabilités du Cameroun
COOPHACAM	Coopérative des Handicapes du Cameroun
CRAT	Centre for Rehabilitation and Abolition of Trauma
FGM	Female Genital Mutilation
FOCAGES	Fondation Camerounaise de Gérontologie Sociale
GTZ	German Agency for Technical Cooperation (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit)
HAFI	Hope for African Family Initiative
HOPTEC	Hephzibah Handicapped and Orphanage Training, Production and Ecstasy Centre
HIV/AIDS	Human Immunodeficiency Virus / Acquired Immune Deficiency Syndrome
UNAIDS	Joint United Nations Programme on HIV/AIDS
ILO	International Labour Organisation
MINPROFF	Ministry of Women Empowerment and Family
MINEFI	Ministry of the Economy and Finance
MINAS	Ministry of Social Affairs
MCM	Mouvement Camerounais des Mères
NACC	National AIDS Control Committee
NGO	Nongovernmental organization
PNS-OEV	Programme National de Soutien Orphelins et Enfants Vulnérables
RENATA	National Network of the Association of Aunties (Réseau National des Associations de Tantines)
RECEWAPEC	Regional Centre for the Welfare of the Ageing Persons in Cameroon
RIB	Rehabilitation Institute for the Blind
SWAA	Society for Women and AIDS in Africa
UNICEF	
USAID	United States Agency for International Development
UNGASS	United Nations General Assembly Special Session (on HIV/AIDS)
WEC/CPFF	Women Empowerment Centres/Centre de Promotion de la Femme et de la Famille
WHO	World Health Organisation
HIPIC/PPTE	Highly Indebted Poor Countries / “Pays Pauvres tres Endettes”